

PROGRAM ROZVOJE OBCE HRADEC NAD SVITAVOU

**Na období 2023–2030
Prosinec 2023**

PROGRAM ROZVOJE OBCE

*Program rozvoje obce Hradec nad Svitavou vznikl v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích
a metodickými materiály Ministerstva pro místní rozvoj ČR.*

Platnost tohoto rozvojového dokumentu je stanovena na osm kalendářních let počínaje usnesením Zastupitelstva obce Hradec nad Svitavou, kterým je dokument oficiálně stvrzen. Po uplynutí této doby je potřebné dokument aktualizovat, vyhodnotit úspěšnost stanovených cílů či aktivit a doplnit jej o aktuální informace, nové souvislosti, a navazující záměry. Dílčí aktualizace je žádoucí i v průběhu osmiletého období, přičemž tato skutečnost musí být vždy odsouhlasena Zastupitelstvem obce Hradec nad Svitavou.

Vypracovali:

Mgr. Jan Svoboda

RNDr. Marek Komárek

SMS služby s.r.o.

IČO: 067 84 771

V Rovínách 934/40, 140 00 Praha 4

Tel: +420 723 644 867

E-mail: kancelar@sms-sluzby.cz

Web: <http://www.sms-sluzby.cz>

OBSAH

POTŘEBA TVORBY STRATEGIE	6
ANALÝZA OBCE	8
OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ	8
OBYVATELSTVO	9
POPULAČNÍ VÝVOJ	9
STRUKTURA OBYVATELSTVA	10
DOMOVNÍ A BYTOVÝ FOND	12
EKONOMICKÁ SITUACE	13
TRH PRÁCE	13
STRUKTURA EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ	13
INFRASTRUKTURA	14
TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	14
DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	15
OBČANSKÁ VYBAVENOST	16
KOMUNITNÍ A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT	17
TURISMUS A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	17
LOKÁLNÍ CESTOVNÍ RUCH	17

LOKÁLNÍ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	18
SPRÁVA OBCE	19
HOSPODAŘENÍ OBCE	20
<u>SYSTEMATICKÁ (SWOT) ANALÝZA</u>	<u>22</u>
<u>DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ</u>	<u>24</u>
PARTICIPACE VEŘEJNOSTI NA TVORBĚ STRATEGIE	24
<u>NÁVRHOVÁ ČÁST</u>	<u>29</u>
METODIKA ZPRACOVÁNÍ	29
DLOUHODOBÁ VIZE	30
ROZVOJOVÉ OBLASTI A STRATEGICKÉ CÍLE	31
VYSVĚTLENÍ KARET STRATEGICKÝCH CÍLŮ	32
<u>IMPLEMENTAČNÍ ČÁST</u>	<u>43</u>
PROPOJENOST OPATŘENÍ A AKTIVIT	43
REALIZACE A EVALUACE STRATEGIE	44
<u>ZÁVĚREČNÁ DOLOŽKA</u>	<u>45</u>

Seznam grafů a obrázků

Graf 1 – Populační vývoj Hradce nad Svitavou v období 1993 až 2022	9
Graf 2 – Porovnání věkových struktur obyvatelstva ke dni 31. 12. 2022	10
Graf 3 – Věkové pyramidy Hradce nad Svitavou a Pardubického kraje k 31. 12. 2021	10
Graf 4 – Vzdělanostní struktura populací 2021	11
Graf 5 – Vývoj nezaměstnanosti v období 2015–2022 k datu 31.12.	13
Graf 6 – Struktura ekonomických subjektů dle odvětví k 31.12. 2022	14
Graf 7 – Hospodaření Hradce nad Svitavou v letech 2015 až 2022	20
Obr. 1 – Poloha obce na mapě	8
Obr. 2 – Výřez z územního plánu Hradce nad Svitavou	12
Obr. 3 – Deficit zásoby vody v říjnu 2023	18
Obr. 4 – Roční průměr koncentrace [$\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$] PM_{10} (vlevo) a $\text{PM}_{2,5}$ (vpravo) (2017–2021)	19
Obr. 5 – Schválený střednědobý výhled rozpočtu 2025-2028	44

POTŘEBA TVORBY STRATEGIE

Na úvod tohoto strategického dokumentu je žádoucí identifikovat potřebu jeho vytvoření. Třemi základními důvody jsou zejména:

- *přirozená potřeba koordinace rozvoje dané oblasti,*
- *orientace v potenciálních (externích) finančních zdrojích a*
- *legislativa.*

Primárním důvodem přípravy nového programu rozvoje je samotná přirozená potřeba vzniku či aktualizace ucelené koncepce rozvoje území. Program rozvoje obce (PRO) představuje zásadní dlouhodobý dokument, který napomůže konkrétnímu zacílení aktivit v nejbližších letech a určí směr budoucího rozvoje obce. V rámci procesu tvorby dokumentu je standardně realizována diskuse zástupců zpracovatelů s hlavními aktéry rozvoje z veřejného, soukromého i neziskového sektoru s cílem v maximální možné míře v procesu přípravy dokumentu zohlednit jejich dílčí postoje. Tento rozvojový dokument je také podkladem pro sestavování obecních rozpočtů i pro kooperaci se záměry uvedenými v různých nadregionálních koncepčních dokumentech. Další z motivací k pořízení programu rozvoje je zefektivnit využití finančních zdrojů s důrazem na zapracování externích zdrojů. Nabídka dotací je tematicky velmi obsáhlá a vyžaduje efektivní koordinaci. I proto je nutné s dostatečným předstihem definovat rozvojové priority, monitorovat dotační příležitosti ve vztahu k nastaveným rozvojovým prioritám a jednotlivé projekty včas připravit. Mít zpracovaný a zastupitelstvem schválený strategický rozvojový dokument je navíc v případě některých dotací již jednou ze základních formálních podmínek pro jejich čerpání. Obdobně je program rozvoje obce zásadní i pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU v programovém období 2021–2027+.

V neposlední řadě je nutné zmínit také legislativní souvislosti, kdy program rozvoje obce je zakotven v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Obec dle § 2 tohoto zákona „*pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů*“, dle § 35 v rámci samostatné působnosti uspokojuje „*potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku*“ a dle § 38 je obec např. „*povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku*“. Obec zároveň musí myslet na ustanovení (§ 159) občanského zákoníku, kdy o své území a majetek pečuje jako „*řádný hospodář*“, v rámci čehož lze mj. opětovně zdůraznit potřebu efektivní koordinace dílčích rozvojových aktivit.

**ANALYTICKÁ
ČÁST**

ANALÝZA OBCE

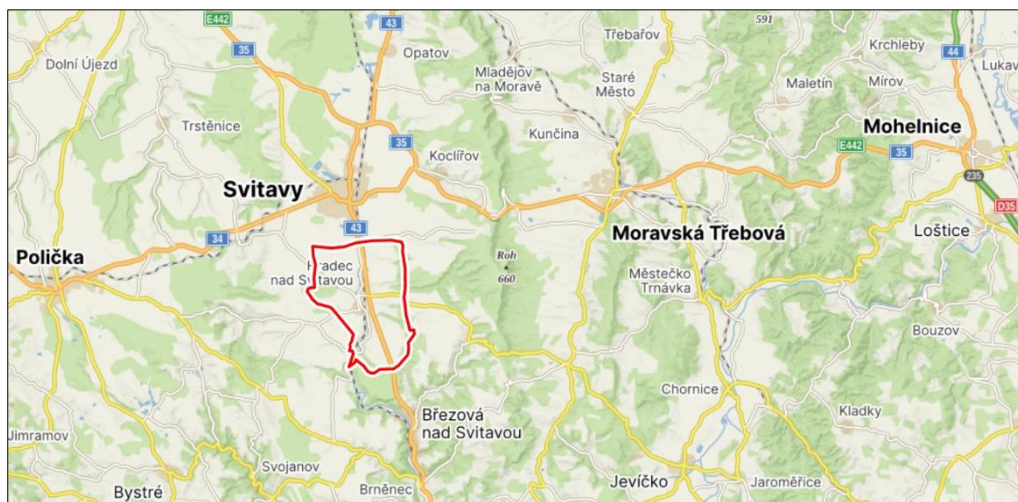

Obecná charakteristika území

Obec Hradec nad Svitavou se rozprostírá podél řeky Svitavy v zázemí stejnojmenného okresního města. Administrativně spadá obec do Pardubického kraje a do správního obvodu obce s rozšířenou působností (dále jen SO ORP)

Svitavy. Dostupnost mikroregionálního centra je na velmi dobré úrovni, spojení zajišťují silnice I/43, III/3665 nebo veřejná doprava. Z celostátního pohledu lze však **polohu obce označit jako spíše periferní**. Dostupnost krajského centra

Obr. 1 – Poloha obce na mapě

zdroj: mapy.cz

Pardubic se pohybuje okolo 80 min jízdy autem. Lépe časově dostupné je pak regionální centrum Olomouc, kam cesta autem trvá asi 1 h jízdy. Z dalších větších municipalit v blízkém okolí jsou dobře dostupná města Moravská Třebová, Mohelnice či Polička. Z dopravních staveb dále územím prochází železniční trať č. 260 Česká Třebová – Brno.

zdroj: webové stránky obce

Celková výměra obce čítá **2 471 ha** a dominantní část zabírá orná půda (60 %). Zastavené území je lokalizované zejména podél řeky Svitavy, díky čemuž má intravilán výrazně protáhlý charakter s délkou 6,5 km. Obec tvoří jedna místní část, jejíž intravilán přímo navazuje na zastavěné území Svitav. Populace Hradce nad Svitavou činí **1 671 obyvatel s trvalým bydlištěm**, čímž je Hradec nad Svitavou druhou nejlidnatější municipalitou v rámci příslušného SO ORP.

Charakter místní krajiny má převážně rovinný charakter, který je typický pro celou oblast Východočeské tabule. Průměrná nadmořská výška se pohybuje kolem 420 m n. m. První zmínky o obci pocházejí z 13. st., ale samostatná historie se však píše krátce, a to od roku 1991 kdy se obec osamotnila od města Svitav.

Z kulturně-historických památek patří mezi ty nejvýznamnější **kostel sv. Kateřiny**, v území se dále nachází několik drobných sakrálních památek. Hradcem nad Svitavou částečně vede turistická trasa směřující do Národní přírodní rezervace Rohová.

Shrnutí kapitoly:

- **Intravilán navazuje přímo na zastavěné území Svitav.**
- **Z celostátního pohledu se jedná spíše periferní polohu obce.**
- **Obec nemá vyhledávané přírodní ani kulturně-historické atraktivity.**
- **Okolní krajina se vyznačuje ornou půdou.**

Obyvatelstvo

Populační vývoj

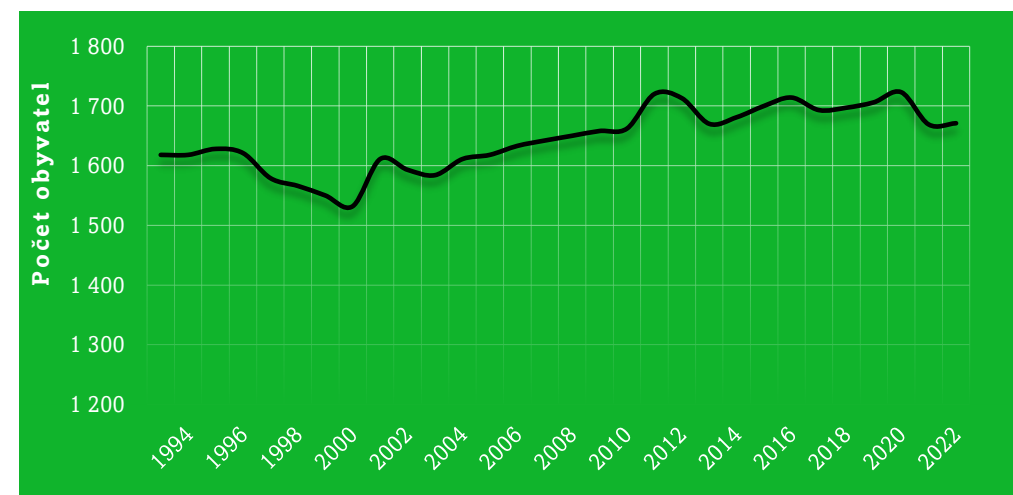
K poslednímu dni roku 2022 žilo na území Hradce nad Svitavou **1 671 obyvatel s trvalým bydlištěm**. Ve vývoji obecní populace za posledních 30 let převažuje mírně

rostoucí charakter vývoje. Dynamiku změny místní populace

ovlivňuje více migrace obyvatel než její přirozená obměna. V posledních letech se mj. díky dobrému dopravnímu spojení s městem Svitavami do obce stěhují noví obyvatelé, ale současně se lidé z Hradce nad Svitavou stěhují pryč. Tím tak obec nespadá mezi typický příklad suburbí v zázemí větších center, jako tomu je

v severní části SO ORP Svitavy. To také dokládá index změny počtu obyvatel mezi roky 1993 a 2022 dosahující hodnoty 3 %, čímž se Hradec nad Svitavou výrazně odlišuje od suburbánních municipalit jako Kukle, Javorník, Mikuleč nebo Detřichov, kde index změny dosahuje až 39 %. Místní **populace tak vykazuje známky stability** v čase. Co se týče dalšího vývoje, v blízké budoucnosti vyrostete v lokalitě za objektem s pečovatelskou službou 22 rodinných domů, tudíž je možné očekávat **nový nárůst obecní populace**.

Graf 1 – Populační vývoj Hradce nad Svitavou v období 1993 až 2022

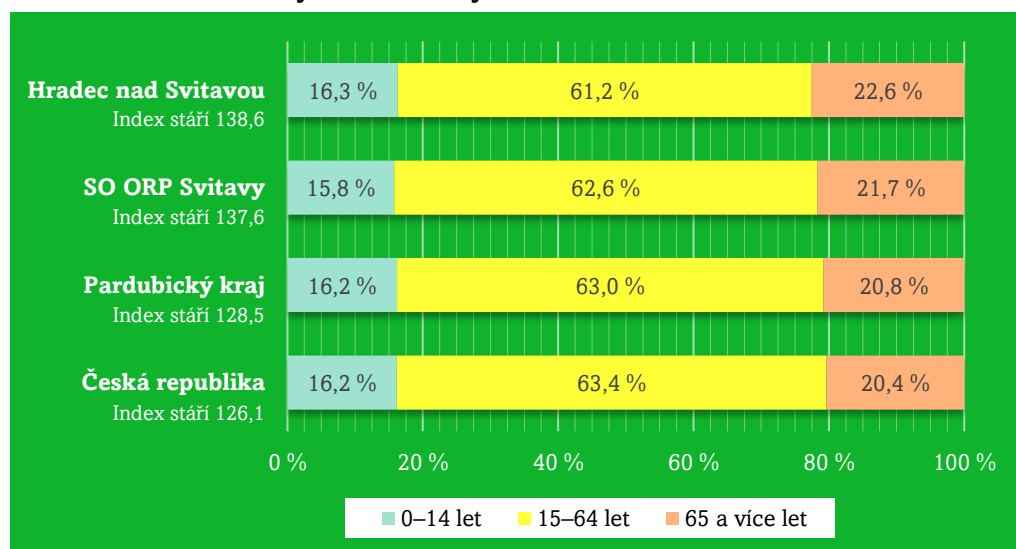
zdroj: ČSÚ

Struktura obyvatelstva

O demografickém stavu Hradce nad Svitavou kromě samotného počtu obyvatel velmi dobře vypovídá i věková struktura obyvatelstva, která dále předurčuje socio-ekonomické charakteristiky celého území. Ze srovnání populací na lokální, mikroregionální, krajské a celostátní úrovni je zřejmé, že **populace Hradce nad Svitavou se příliš neodchyluje** od referenčních územních jednotek. Vyskytuje se zde sice vyšší podíl postproduktivní složky populace, tj. lidé nad 65 let, ale tato situace odpovídá mikroregionálnímu kontextu. Nejvyšší rozdíl je pak pozorovatelný ve srovnání s celostátní hodnotou, kde se jedná o rozdíl více

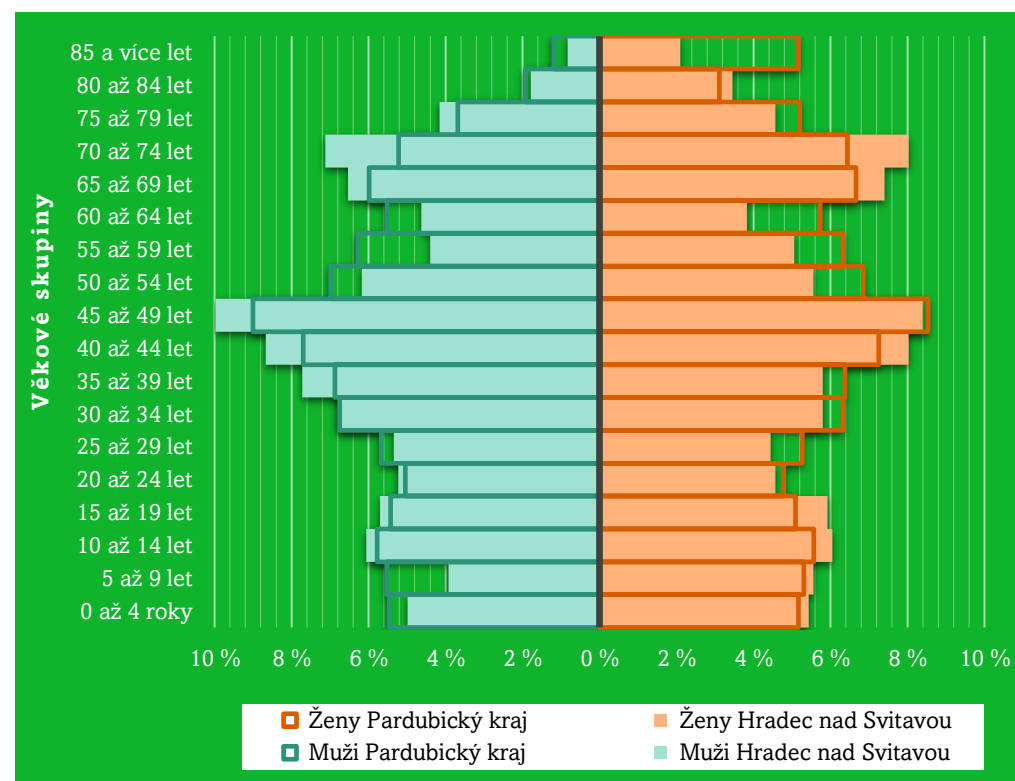
Graf 2 – Porovnání věkových struktur obyvatelstva ke dni 31. 12. 2022

zdroj: ČSÚ

než 2 p. b. Opačná situace platí pro produktivní složku populace, kde je na obecní úrovni nejmenší zastoupení ze všech území. Ovšem i zde nejsou rozdíly nikterak dramatické. Podíly dětské složky, tj. osoby do 14. roku života, jsou bez ohledu na řádovostní úroveň srovnatelné. Co se týče perspektivnosti, resp. demografického stáří populace, Hradec nad Svitavou má o něco **starší populaci ve srovnání s krajským či celostátním průměrem**. Důkazem této skutečnosti může být

Graf 3 – Věkové pyramidy Hradce nad Svitavou a Pardubického kraje k 31. 12. 2021

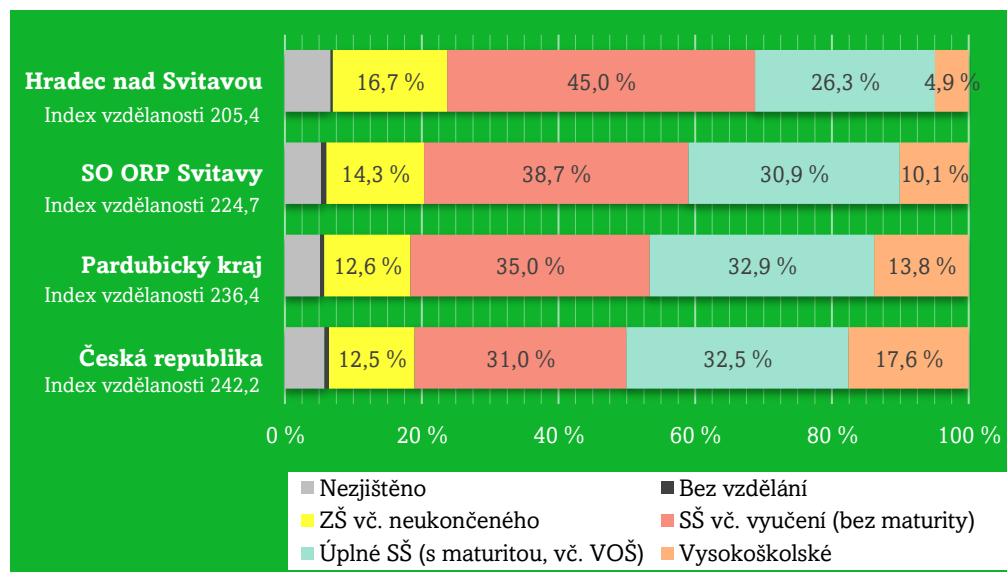

zdroj: ČSÚ

index stáří, který na lokální úrovni vychází na hodnotu 138,6 čili na 100 osob v dětské složce připadá cca 139 osob v seniorů. To se ale v blízké budoucnosti může změnit, a to chystanou výstavbou rodinných domů a přepokládaným příchodem mladých rodin. Mezi nejsilněji zastoupené ročníky v místní populaci patří lidé nacházející se ve věkovém rozmezí 45–49 let tzv. generace Husákových dětí, což platí pro obě pohlaví. Věková pyramida obce tak svou strukturou víceméně odpovídá té Pardubického kraje. Pozitivní stránkou demografického vývoje Hradce nad Svitavou je skutečnost, že v následujících 5 až 10 letech budou **do důchodovského věku vstupovat méně zastoupené věkové skupiny**.

Graf 4 – Vzdělanostní struktura populací 2021

zdroj: ČSÚ

Jedním z předpokladů úspěšného sociálního a ekonomického rozvoje je lepší vzdělanostní struktura obyvatelstva. Struktura populace dle nejvyššího dosaženého vzdělání (viz Graf 4) u obyvatel starších 15 let byla zjišťována v rámci Sčítání lidí, domů a bytů v roce 2021 (dále jen SLDB 2021). Vzdělanost napovídá o kvalitě lidských zdrojů daného území. Ze srovnání vzdělanostních charakteristik vyplývá, že v Hradci nad Svitavou zastupovali výrazný **podíl lidí se středoškolským vzděláním včetně vyučení** (bez maturity), což odpovídá spíše **venkovskému charakteru obce**. To potvrzuje i **nižší podíl lidí s vysokoškolským vzděláním**, kteří se více koncentrují do měst. O celkové míře vzdělanosti nejlépe vypovídá index vzdělanosti, jenž je konstruován jako součet vážených podílů obyvatel v jednotlivých vzdělanostních skupinách z celkového počtu obyvatel starších 15 let. Ze srovnání vybraných územních jednotek se nejnižší index vzdělanosti objevuje právě na lokální úrovni.

Shrnutí kapitoly:

- **Dlouhodobě stabilizovaný populační vývoj.**
- **V příštích letech budou do seniorského věku vstupovat méně zastoupené věkové skupiny.**
- **Očekávaný příchod nových obyvatel „omladí“ místní populaci.**
- **Vzdělanost odpovídá venkovskému charakteru obce.**

Domovní a bytový fond

Na základě dat z posledního SLDB v roce 2021 tvořilo domovní fond v Hradci nad Svitavou **550 domů**, z čehož 96 % tvořily rodinné domy ve vlastnictví fyzických osob.

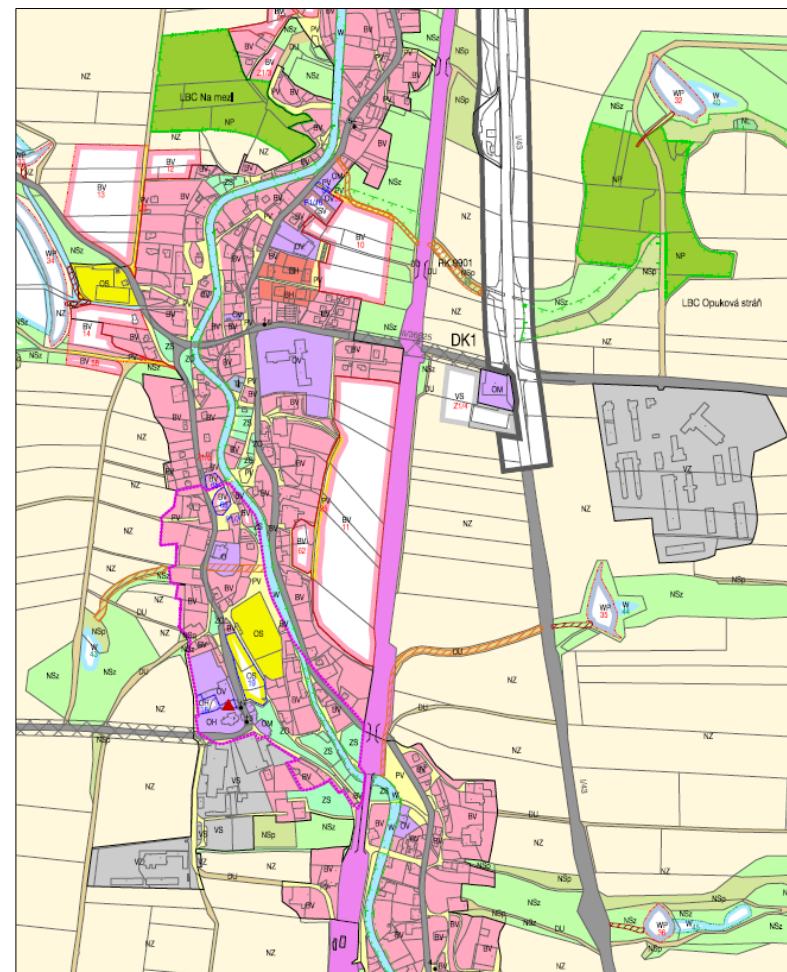
Samotná obec **nevlastní žádné bytové jednotky**. Ve srovnání SLDB z roku 2011 se počet domů v obci zvýšil o 60 objektů, byť největší část domů tvořily objekty postavené před rokem 1919 (102 objektů). Jak již bylo psáno výše v příštích letech by měla začít výstavba v lokalitě č. 10, kde obec vlastní pozemky pro výstavbu rodinných domů. V nedávné minulosti byly stavební parcely na pojeny na sítě technické infrastruktury. Intenzita stavebního rozvoje se může ještě zvýšit, neboť modernizací komunikace I/43 se území stane více atraktivním pro život.

Urbanistická koncepce rozvoje Hradce nad Svitavou vychází z předpokladu vytvořit v obci dostatečnou prostorovou rezervu pro rozvoj bytové zástavby, což upravuje územní plán. Ten je po změnách v platnosti od roku 2019. Plochy navržené pro zástavbu nových rodinných domů jsou lokalizovány především na okrajích zastavitelného území a v prolukách. Důraz je kladen na soulad s vesnickou architekturou.

Shrnutí kapitoly:

- **Obec nevlastní žádné bytové jednotky.**
- **V nejbližších letech se očekává výstavba 22 rodinných domů.**

Obr. 2 – Výřez z územního plánu Hradce nad Svitavou

zdroj: webové stránky obce

Ekonomická situace

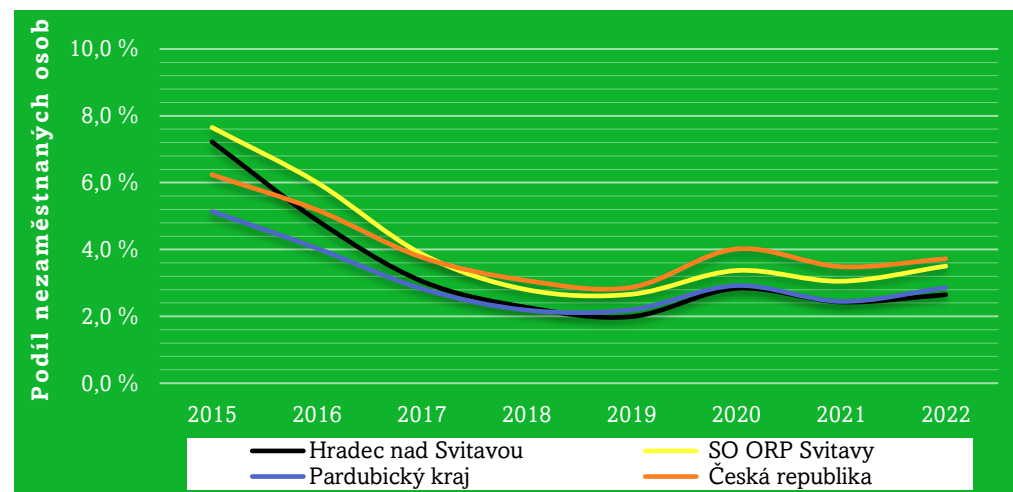
Trh práce

Situaci na trhu práce charakterizuje **podíl nezaměstnaných osob** v období 2015–2022 (viz *Graf 5*). Vývoj na trhu práce bez ohledu na řádovostní úroveň charakterizoval stejný trend. Tj. během 10. let docházelo především díky celo-

lostátní ekonomické konjunktury k poklesu podílu nezaměstnaných osob. Opačná situace nastala s vypuknutím celosvětové pandemie COVID-19, resp. s jejími ekonomickými dopady, kdy od roku 2020 lze pozorovat mírný nárůst osob bez stálého zaměstnání. V Hradci nad Svitavou se v posledních letech pohyboval **podíl nezaměstnaných osob pod úrovní celostátního průměru**, což odpovídá hodnotám za území celého Pardubického kraje.

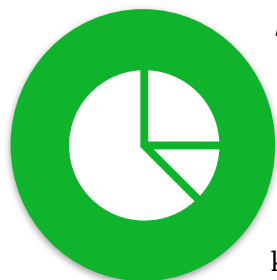
Z mezisektorového srovnání zaměstnanosti z dat SLDB 2021 vychází, že 6 % populace Hradce nad Svitavou bylo zaměstnáno v primárním sektoru, tedy srovnatelně jako v SO ORP Svitavy (5 %) a Pardubickém kraji (5 %). I srovnání zaměstnanosti v sekundéru je na všech úrovních víceméně podobné – obecní (43 %), mikroregionální (38 %), krajská (40 %). Největší podíl osob v Hradci nad Svitavou byl zaměstnán v terciárním a kvartérním sektoru, přičemž tento podíl činil polovinu všech ekonomicky aktivních osob. Obdobná situace platila i v příslušném SO ORP (55 %) i kraji (56 %).

Graf 5 – Vývoj nezaměstnanosti v období 2015–2022 k datu 31.12.

zdroj: ČSÚ

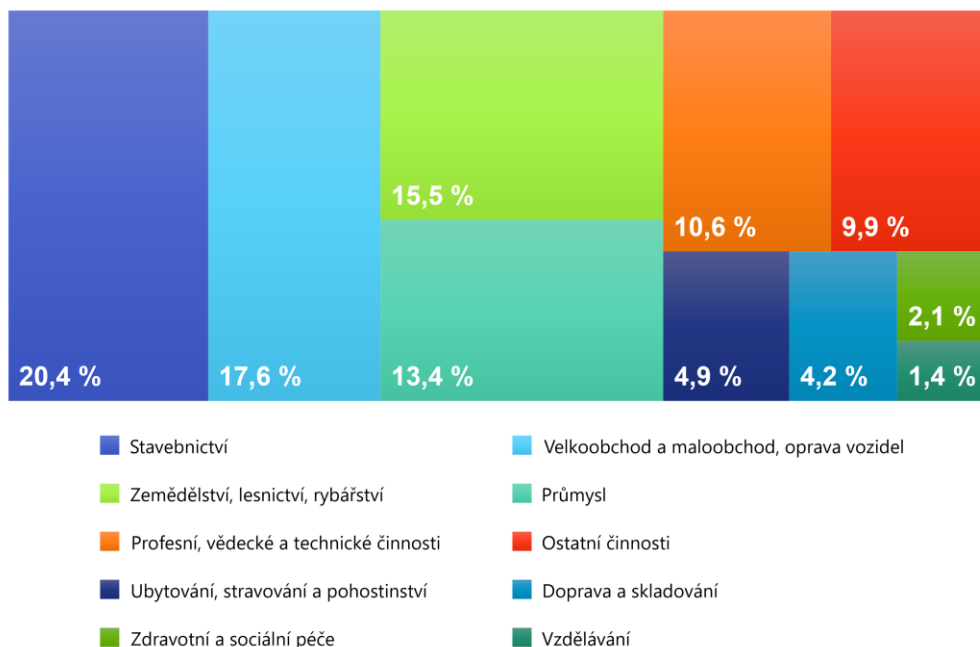
Vzhledem k omezenému počtu pracovních příležitostí přímo na území obce utváří zdejší pracovní trh denní **pracovní dojíždka** a **vyjíždka**. Cílem celkové vyjíždky z obce je přirozené mikroregionální centrum Svitavy, kde se nachází průmyslová zóna. V roce 2022 byl průmyslový areál rozšířen a díky dostavbě velkokapacitních komunikací a zlepšení dopravní dostupnosti se v budoucnu očekává další rozvoj tohoto průmyslového areálu. S tím je možné očekávat i zvýšení vyjíždkového proudu směrem do Svitav. Dále občané dojíždí i do ostatních větších měst – Polička, Moravská Třebová, Česká Třebová, Litomyšl – avšak v mnohem menší míře. Obec je rovněž centrem pracovní dojíždky okolních municipalit, denně do Hradce na Svitavou míří přes 100 osob.

Struktura ekonomických subjektů

K poslednímu dni roku 2022 bylo v obci evidováno **336 ekonomických subjektů**, přičemž z nich **42 % vykazovalo dlouhodobou aktivitu**. Dle právní formy podnikání tvořily **92 % subjektů se zjištěnou aktivitou fyzické osoby**, které nejčastěji podnikaly dle živnostenského zákona, tzv. OSVČ. Z hlediska převažující činnosti (viz Graf 6) podniká nejvíce místních ekonomických

Graf 6 – Struktura ekonomických subjektů dle odvětví k 31.12. 2022

zdroj: ČSÚ

subjektů v oblasti **Stavebnictví** (20,4 %). Významněji jsou zastoupeny rovněž podniky z oblastí Velkoobchod a maloobchod, oprava vozidel nebo Zemědělství, lesnictví, rybářství. Struktura firem dle počtu zaměstnanců napovídá, že **většina ekonomických subjektů je malá** a neposkytuje práci dalším lidem nebo maximálně 5 osobám.

Shrnutí kapitoly:

- Podíl nezaměstnaných dosahuje nižších hodnot než celostátní průměr.
- Pracovní vyjízdka směřuje do mikroregionálního centra Svitavy.
- Blízkost průmyslové zóny ve Svitavách.

Infrastruktura

Technická infrastruktura

Z technické infrastruktury **obec disponuje všemi třemi základními infrastrukturními sítěmi, tj. vodovod, kanalizace a plyn**. Veřejný vodovod je v majetku obce, ale provozuje ho vodárenská společnost VHOS, a.s. Všechny domácnosti v obci mohou z vodovodu čerpat pitnou vodu. **Vodovodní síť se nachází v dobrém technickém stavu**, protože v roce 2019 prošla kompletní modernizací. V roce 2014 byla dokončena jednotná splašková tlaková a

v části obce gravitační kanalizace. Odpadní vody jsou svedeny na centrální ČOV Svitavy v k. ú. Hradec nad Svitavou, která byla kompletně intenzifikována. Vlastníkem a provozovatelem kanalizačního řadu je firma samotná obec Hradec nad Svitavou. Na splaškovou kanalizaci je **připojeno přibližně 95 % domácností**. V obci je vybudována také kanalizace dešťová. Co se týče připojení domů na plyn, podíl domácností se **zavedeným plynem tvoří cca 60 %**.

Zásobování obce elektrickou energií je řešeno venkovním rozvodem nízkého napětí (dále jen NN) a prostřednictvím trafostanic. Všechny **sítě NN** jsou v posledních letech **postupně ukládány do země**. Podobně tomu je i v případě kabelů veřejného osvětlení, přičemž všechny lampy veřejného osvětlení byly v roce 2017 nahrazeny LED lampami a na místech bez možnosti napojení na rozvod elektřiny lampami solárními. Z technické infrastruktury je možné ještě zmínit **absenci optického kabelu** s možností připojení vysokorychlostního internetu.

Dopravní infrastruktura

Základní dopravní kostru obce tvoří silnice **III. třídy č. 3665**, jež prochází obcí v severojižním směru. Technický stav silnice je v jižní části obce ve velmi dobrém stavu, ale v severní části spíše ve vyhovujícím až zhoršeném.

V budoucnu se proto plánuje její rekonstrukce, během níž se na některých úsecích počítá i s výstavbou chodníků. Východně od zastavěného území vede komunikace I. třídy č. 43. Na konci roku 2023 se plánuje zprovoznění přeložky mimo železniční

viadukt. Tím by mělo dojít ke snížení negativních vlivů plynoucích z intenzivního dopravního zatížení. Denně na komunikaci I/43 projede cca 8,5 tis. aut, a to se projevuje na **zvýšeném hlukovém** a **emisním znečištění**. V budoucnu bude tato silnice propojovat Hradec nad Svitavou na dálniční síť, konkrétně na chystanou dálnici D35. Úseky dálnice směrem na západ jsou buď již v realizaci, nebo výstavba začne v roce 2024. Kompletní zprovoznění dálnice směrem na Pardubice se předpokládá v roce 2027. Na druhou stranu, tj. směr na Olomouc, pak v roce 2029. Nevyhovující je doposud i spojení s Brnem, řešení dopravního spojení je však mimo katastrální území obce. Co se týče technického stavu místních a účelových komunikací, obec provádí pravidelné modernizace povrchů vlastních cest.

Obslužnost Hradce nad Svitavou veřejnou dopravou zajišťují linky autobusových dopravců a vlakové spoje. Územím prochází **železniční trať č. 260** Česká Třebová – Brno, díky čemuž v obci staví několik vlakových spojů denně. Dobře dostupné je rovněž vlakové i autobusové nádraží ve Svitavách, odkud jezdí mnohem více spojů. Celkově se Hradec nad Svitavou nachází **v dobré dopravní poloze** v blízkosti celostátně významných dopravních uzlů, což se v budoucnu může ještě zlepšit.

Shrnutí kapitoly:

- **Obec disponuje vlastním vodovodem, kanalizací a rozvodem plynu.**
- **Negativní dopady plynoucí z intenzivní dopravy na I/43.**

- **Lokalizace obce na výhodné dopravní poloze – pravidelné linky veřejné dopravy a dostupné regionální dopravní uzly.**
- **V budoucnu dojde k opravě páteřní silnice a vybudování chodníků.**

Občanská vybavenost

Ze základní občanské vybavenosti mohou obyvatelé Hradce nad Svitavou přímo v obci využívat služby školského zařízení **ZŠ a MŠ Hradec nad Svitavou**. Základní škola se skládá z 9 ročníků a nabízí vzdělání asi 150 žákům, mateřská škola nabízí kapacitu až pro 50 dětí. Školský areál prošel v roce 2014 revitalizací, při níž bylo provedeno zateplení objektů a byla vyměněna okna a dveře včetně střechy. Ve školním roce 2020/2021 byla např. zmodernizována přírodovědná učebna a došlo k instalaci fotovoltaických panelů. **Školské zařízení** je díky nedávným rekonstrukcím **velmi kvalitně vybaveno**. V areálu školy se rovněž nachází sportovní hřiště s umělým povrchem, které se však blíží k hranici své životnosti. Ze zdravotnických služeb ordinuje na území obce **praktický a zubní lékař** (3× týdně), specializovanější zdravotnické služby pak poskytuje Svitavská nemocnice. Pro zdravotně indisponované osoby a seniory je v provozu **dům s pečovatelskou službou**.

Jedním z center sportu v Hradci nad Svitavou je **fotbalový areál s hřištěm** vybudovaný v 70. letech, který se nyní nachází **ve špatném technickém stavu**.

V minulosti obec zakoupila potřebné přilehlé nemovitosti nutné k chystanému novému zázemí sportovního areálu. Celý areál má v dlouhodobém užívání fotbalový oddíl TJ Hradec nad Svitavou, avšak ke sportovním aktivitám ho využívají i místní SDH či žáci ZŠ. Obecní sportoviště se v roce 2010 rozšířila o hasičský sportovní areál, který obec plánuje postupně upravovat a modernizovat. Pro sportování ve vnitřních prostorech slouží tělocvična ve školském areálu. V roce 2019 prošla kompletní rekonstrukcí, jejíž součástí byla instalace nové lité podlahy. V nedávné době byl zrekonstruován **odpočinkový areál Žabka**, v rámci rekonstrukce došlo i k revitalizaci přilehlé vodní nádrže. Děti a mladiství mohou ke sportování v Hradci nad Svitavou využívat dětská hřiště, jež jsou pravidelně modernizována nebo sportovní hřiště v areálu školní zahrady. Sportovní infrastrukturu také doplňuje **hustá síť cyklotras**. Na druhou stranu zde zatím není vybudována **žádná cyklostezka**.

Z dalších služeb a vybavenosti lze zmínit objekt **kulturního domu Formanka** s kapacitou 200 osob. V obci rovněž fungují dva obchody se smíšeným zbožím, jedna čerpací stanice pohonných hmot, pohostinské zařízení nebo pobočka České pošty. **Celkovou vybavenost lze hodnotit jako dobrou**, navíc díky blízkosti města Svitav je pro občany dostupná mnohem širší škála občanské vybavenosti a jiných služeb.

Shrnutí kapitoly:

- **Kvalitně vybavená mateřská a základní škola.**

- **V obci jsou v provozu dvě zdravotnická zařízení a dům s pečovatelskou službou.**
- **Fotbalový areál vyžaduje revitalizaci.**
- **Z hlediska dostupnosti občanských služeb je na tom obec velmi dobře.**

Komunitní a společenský život

Společenský program je nedílnou součástí života v každé obci. Hlavními nositeli komunitního života je samotná obec ve spolupráci se zájmovými organizacemi. K informování o chystaných akcích během roku slouží webové stránky a oficiální účet na sociálních sítích. Společenské akce probíhají rovnoměrně v průběhu roku a víceméně jsou vždy spojené s pevným datem v kalendáři. Venkovní akce se nejčastěji konají v blízkosti sportovišť, centrem konání vnitřních událostí je pak kulturní dům Formanka.

Co se týče spolkové činnosti, největší členské základně se těší je fotbalový oddíl **TJ Hradec nad Svitavou**, jenž eviduje asi 150 členů. Mužské družstvo se pravidelně účastní svitavského okresního přeboru. Kromě dospělého oddílu jsou součástí klubu i žákovské a dorostenecké kategorie. V jarním období tělovýchovná jednota organizuje sportovní ples. Od roku 1947 funguje v obci **Spolek**

dobrovolných hasičů, který se taktéž pravidelně účastní okresní soutěže Svitavské ligy, a to v různých hasičských dovednostech včetně požárního sportu. Oddíl hasičů tvoří celkem asi 40 osob, z nichž jsou utvořeny týmy jak dospělých – muži i ženy – tak mladších a starších žáků. Hasiči každoročně připravují několik společenských událostí jako např. Den s pivem. Společenské vyžití občanů zajišťují i dobrovolníci a kulturní komise obce. Pro děti chystají akce jako např. Pohádkový les, Dýňohraní, Kino na kolečkách, Čarodějnický rej či dětský karneval. Svě nezastupitelné místo v organizování společenského a sportovního programu hraje školské zařízení. Jednou z akcí, která si každým rokem buduje tradici, je **Ares Race** – extrémní překážkový závod pro děti i dospělé. Ze zájmových organizací dále v obci působí Myslivecké sdružení nebo šipkový klub SPS Hradecká Žízeň.

Shrnutí kapitoly:

- **V obci působí několik spolkových organizací.**
- **Kulturní vyžití organizují spolky i samotná obec.**
- **Společenské akce probíhají v průběhu celého roku.**

Turismus a životní prostředí

Lokální cestovní ruch

Z pohledu cestovního ruchu nepatří Hradec nad Svitavou mezi příliš vyhledávané lokality, což je ovlivněno **absencí**

jak přírodně cenných, tak kulturně-historických atraktivit. Na druhou stranu v blízkosti obce leží vrchy Svitavské pahorkatiny, které příjezdějším turistům nabízejí široké možnosti pěších tras i cyklotras. Žlutá turistická trasa vede přímo katastrem obce a směřuje na Horecký hřbet. Díky převaze rovinatého terénu je v území mj. **rozvětvená síť cyklotras**, která vede každým směrem z obce. Místním i turistům byl v roce 2022 v jižní části obce vybudován areál se zastřešenými lavicemi a stolem a malou naučnou stezkou. Nicméně doposud zde nebyla vybudována žádná cyklostezka. Zejména rozvoj propojení s městem Svitavami s relativně hustou sítí cyklostezek se nabízí jako smysluplný.

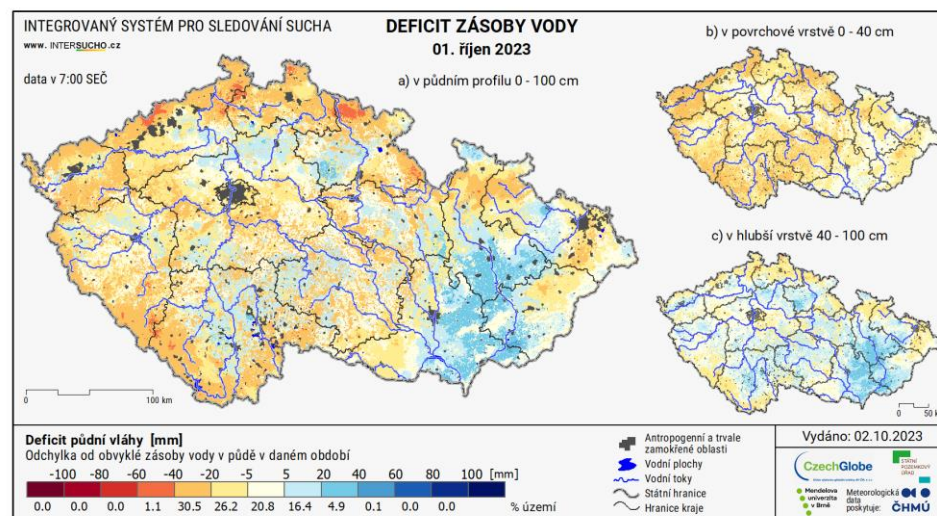

Lokální životní prostředí

I když území Svitavska patří spíše k **sušším oblastem**, **průměrný roční úhrn srážek** se zde pohybuje kolem **500 až 600 mm**. Na druhou stranu nelze území obce označit jako problematické s ohledem na dlouhotrvající su-

cho (viz Obr. 3). Dostatek vodních zásob zajišťuje blízkost řeky Svitavy, která ale představuje i ohrožení lokálního životního prostředí v **podobě přívalových záplav**. Z tohoto důvodu má Hradec nad Svitavou vypracovaný povodňový plán. Na území obce se v záplavovém území Svitavy Q₁₀₀ nachází 173 objektů, které jsou ohroženy povodní. Jedná se především o obytné domy a přibližný počet ohrožených obyvatel se pohybuje kolem 400 osob. V nedávné historii zasáhly v letech 2009, 2006 a 1997 povodně způsobené zejména vytrvalými srážkami. Opačným extrémem je v posledních letech vysychání řeky v horní části obce. Obec má dva

Obr. 3 – Deficit zásoby vody v říjnu 2023

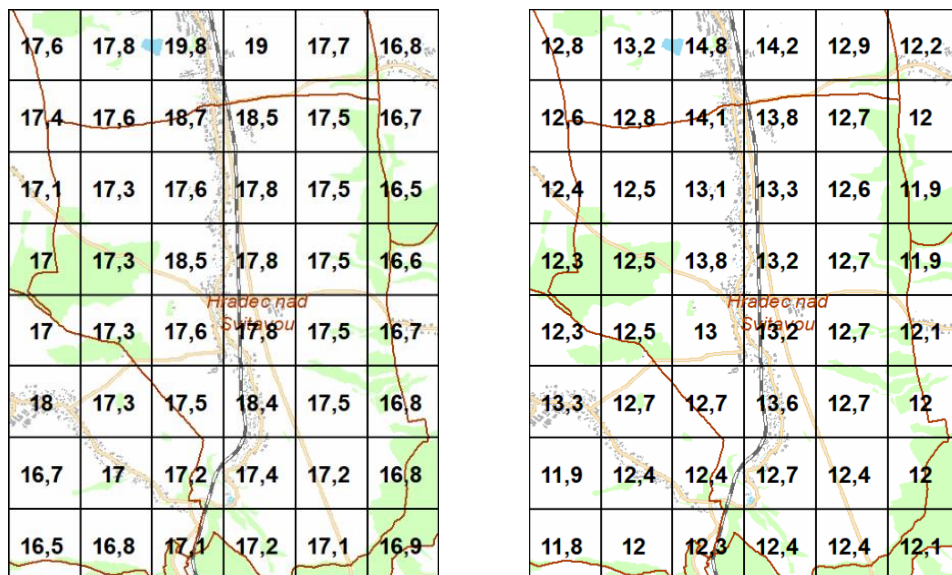
zdroj: intersucho.cz

vlastní vrty zásobující obec pitnou vodou. Kvalita jednoho je na hraně kvality pitné vody z hlediska obsahu dusičnanů, druhý má zvýšený obsah železa. Mícháním obou zdrojů je kvalita pitné vody zajištěna.

Co se týče kontaminace ovzduší, tak v případě Hradce nad Svitavou **není lokální ovzduší tolik zasaženo znečištěním poletavými částicemi** jako v případě větších měst v okolí. Znečišťující látky – PM₁₀ a PM_{2,5} – zde nepřekračují imisní limity stanové zákonem o ochraně ovzduší. Kvůli přítomnosti **významných dopravních tahů** je zde však znečištění na vyšší úrovni než v okolních obcích (viz Obr. 4). Dalším negativním projevem dopravní infrastruktury je **hlukové zatížení**, které v obci během dne přesahuje hlukové limity. Ke zlepšení by měla pomoci zmiňovaná přeložka silnice I/43.

Obr. 4 – Roční průměr koncentrace [$\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$] PM_{10} (vlevo) a $\text{PM}_{2,5}$ (vpravo) (2017–2021)

zdroj: Český hydrometeorologický ústav

Z hlediska ochrany životního prostředí nejsou v katastru obce vytyčena žádná zvláště chráněná území či objekty. Ochranným prvkem je Územní systém ekologické stability, v rámci něhož je v západní části katastru vymezena lokalita Hradecký les. Na toto regionální biocentrum navazuje od západu regionální biokoridor. Na katastru obce se dále nachází několik významných krajinných prvků. Část katastru obce leží v pásmu hygienické ochrany vodního zdroje. V území se nacházejí jeden brownfield (původní základní škola).

Shrnutí kapitoly:

- Obec není vyhledávaným místem z hlediska cestovního ruchu.

- Kvalita životního prostředí je ovlivněna těsnou blízkostí dopravních tahů.
- Ohrožení životního prostředí představují přívalové povodně.

Správa obce

Obec Hradec nad Svitavou je územně samosprávným subjektem se základní působností. Hlavním obecním orgánem je **15členné zastupitelstvo**, v jehož čele stojí uvolněná osoba starosty. V oblasti samosprávy je zastupitelstvo obce hlavním samosprávným orgánem, rozhoduje usnesením a může přijímat obecně závazné vyhlášky. V Hradci nad Svitavou je také zřízena rada obce. Ze zákona jsou povinně zřízeny finanční a kontrolní výbory, dále pak funguje kulturní komise. K informování občanů o dění v obci slouží webové stránky, kde se např. nalézají usnesení ze zasedání zastupitelstev, kalendář akcí, souhrnné informace o místních poplatcích a mnoho dalších informací. O dění v obci se místní mohou dozvědět také prostřednictvím pravidelně vydávaného obecního zpravodaje nebo na sociálních sítích. Obec je povinna ze zákona zlikvidovat komunální odpad vznikající na jejím území. Obecní systém odpadového hospodářství je v Hradci nad Svitavou řešen svozem mimo území, který zajišťuje společnost LIKO Svitavy a.s. Sběrný dvůr v přímo v obci není zřízený, avšak **občané mohou využívat ten ve**

Svitavách. Také zde funguje systém tříděného sběru, jenž se sestává ze sítě kontejnerů. Obec je držitelem oranžové stuhy v soutěži Vesnice roku.

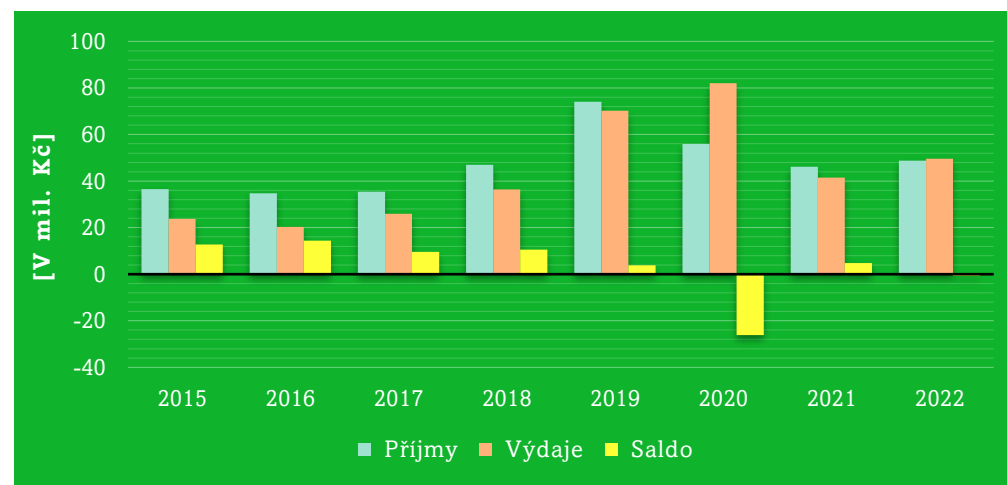
Hradec nad Svitavou se zapojuje i do mikroregionální spolupráce. Obec je členem **dobrovolného svazku obcí Mikroregion Svitavsko**, jehož záměrem je dlouhodobý koordinovaný rozvoj rekreačních činností v regionu za předpokladu vzájemné spolupráce zapojených obcí a dalších subjektů. Dále je Hradec nad Svitavou členem Místní akční skupiny (dále jen MAS) **Svitava**. MAS funguje na principu komunitně vedeného místního rozvoje a metodě LEADER.

Hospodaření obce

Z porovnání obecních rozpočtů ke konci roku vychází, že ve sledovaném období 2015–2022 **obec hospodaří převážně vyrovnaně**. Vyjma let 2020 a 2022 skončilo hospodaření s veřejnými financemi v přebytku. Největší podíl v obecních příjmech tvoří výnosy ze sdílených daní, které se v průběhu sledovaného období mírně navyšovaly. Hradec nad Svitavou každoročně získává finanční prostředky z různých dotačních titulů, které např. pomohly s rozsáhlou rekonstrukcí vodovodu, což byla i příčina deficitu na konci roku 2020. Základním plánem pro hospodaření obce je její rozpočet, který je každoročně schvalován zastupitelstvem a který odráží základní priority rozvoje obce.

Graf 7 – Hospodaření Hradce nad Svitavou v letech 2015 až 2022

zdroj: Monitor státní pokladny

Shrnutí kapitoly:

- **Obec hospodaří zdravě s veřejnými financemi.**
- **Spolupráce v odpadovém hospodářství s městem Svitavy.**
- **Obec je součástí mikroregionu Svitavsko a MAS Svitava.**

**VÝCHODISKA PRO
STRATEGICKOU
ČÁST**

SYSTEMATICKÁ (SWOT) ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY

- Dobrá geografická poloha v zázemí okresního města
- Dlouhodobě stabilizovaný populační vývoj
- V příštích letech budou do postproduktivního věku vstupovat méně zastoupené věkové skupiny
- Dostatečný počet rozvojových ploch i ve vlastnictví obce
- Dostupnost základních občanských služeb
- Nižší podíl nezaměstnaných osob
- Blízkost průmyslové zóny ve Svitavách
- Vybavenost obce základní technickou infrastrukturou
- Lokalizace domu s pečovatelskou službou
- Aktivní spolkový život pro děti i dospělé – hasiči, fotbalisté
- Kvalitně vybavená školská zařízení

SLABÉ STRÁNKY

- Poloha ve vnitřní periferii na pomezí dvou krajů
- Struktura pracovního trhu – převaha sekundárního sektoru a nižší zastoupení terciéru a kvartéru
- Obec nemá přírodní ani kulturně-historické atraktivity
- Nízký podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním
- Absence optického kabelu s vysokorychlostním internetem
- Negativní dopady plynoucí z blízkosti dopravních staveb
- Technický stav sportovního areálu tělovýchovné jednoty

PŘÍLEŽITOSTI

- Příprava stavebních parcel a příchod nových obyvatel
- Dostavba domu s pečovatelskou službou o byty, obecní knihovnu a zázemí pro spolkovou činnost
- Oprava páteřní komunikace a dostavba chodníků pro pěší
- Zlepšení napojení obec na dálniční síť
- Rozvoj připojení vysokorychlostního internetu
- Snižování energetické náročnosti budov ve veřejném vlastnictví
- Využívání obnovitelných zdrojů energie a zavádění komunitní energetiky ve veřejných budovách
- Rozšiřování infrastruktury pro cyklo-dopravu
- Revitalizace dlouhodobě nevyužívaných a chátrajících nemovitostí
- Posilování atraktivnosti obce z hlediska cestovního ruchu
- Pokračování ve vysazování nové a údržbě stávající zeleně

HROZBY

- Prohloubení dopadů globální změny klimatu – sucho, přívalové povodně
- Neschopnost spolufinancovat potřebné rozvojové a infrastrukturní projekty kvůli nepředvídatelným událostem
- Odliv mladých lidí do větších sídel
- Zpoždění výstavby D35
- Zvyšování dopravní intenzity na I/43 vzhledem k dostavbě D35
- Prohlubování sociální polarizace v důsledku příchodu nových obyvatel
- Zvyšování tlaku na kapacity sociálních zařízení poskytující lůžkovou péči seniorům

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

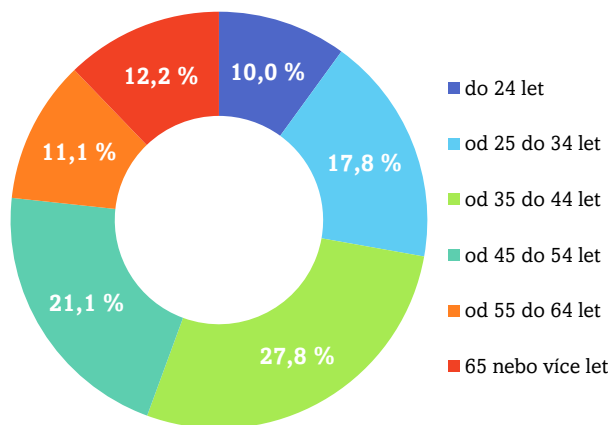
Participace veřejnosti na tvorbě strategie

Do procesu tvorby Programu rozvoje obce Hradec nad Svitavou na období 2023–2030 byla kromě zástupců vedení samosprávy zahrnuta i širší veřejnost. Ta mohla formou online či papírového dotazníku vyjádřit svá stanoviska k

budoucímu směřování obce či zhodnotit rozvojovou aktivitu uplynulých let. Během léta 2023 tak proběhlo dotazníkové šetření. Z celkové populace obce se šetření zúčastnilo 5,4 % obyvatel (90 odpovědí).

Z hlediska složení participantů dle pohlaví převažovaly ženy (57 %). Co se týče rozložení dle věku, největší podíly tvořily osoby nacházející se ve věkové skupině

Zastoupení respondentů dle věkových skupin

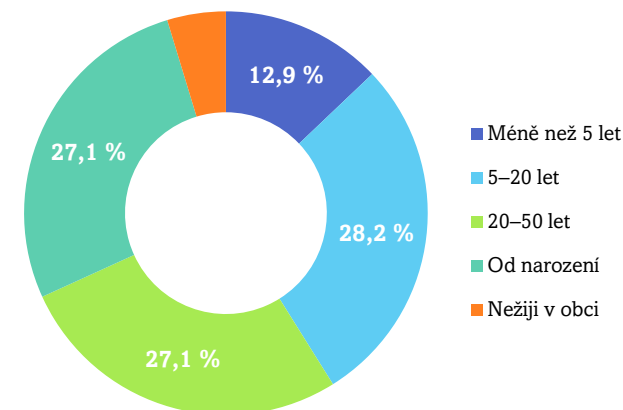

od 35 až 44 let (28 %). Následovala skupina 45–54 let a významněji byli rovněž zastoupeni i osoby od 25 do 34 let.

Z pohledu délky pobytu jednotlivých osob se ukázalo že, jak starousedlíci, tak lidé žijící v obci několik

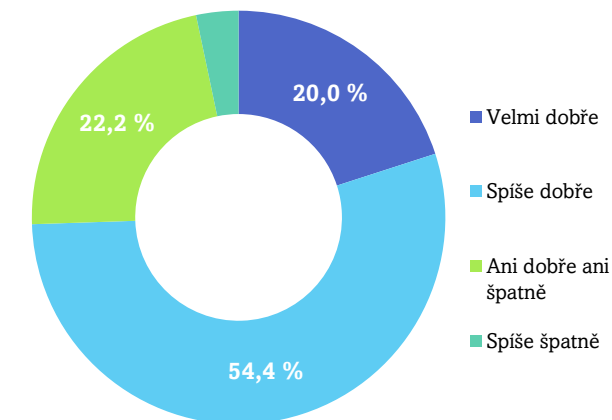
desetiletí, tak lidé žijící v obci 5 až 20 let tvoří přibližně stejný podíl, tj. kolem 28 %. Podstatná část respondentů (13 %) v obci žije teprve několik let, což potvrzuje atraktivnost obce Hradce nad Svitavou jako místa pro život.

Délka pobytu respondentů v obci

Pro rozvoj kterékoliv municipalita je důležité, jak jsou obyvatelé spokojeni s životem v ní. V případě Hradce nad Svitavou bylo s životem v obci souhrnně spokojeno 74 % respondentů, naproti tomu pouze malý podíl je hodnotil jako spíše

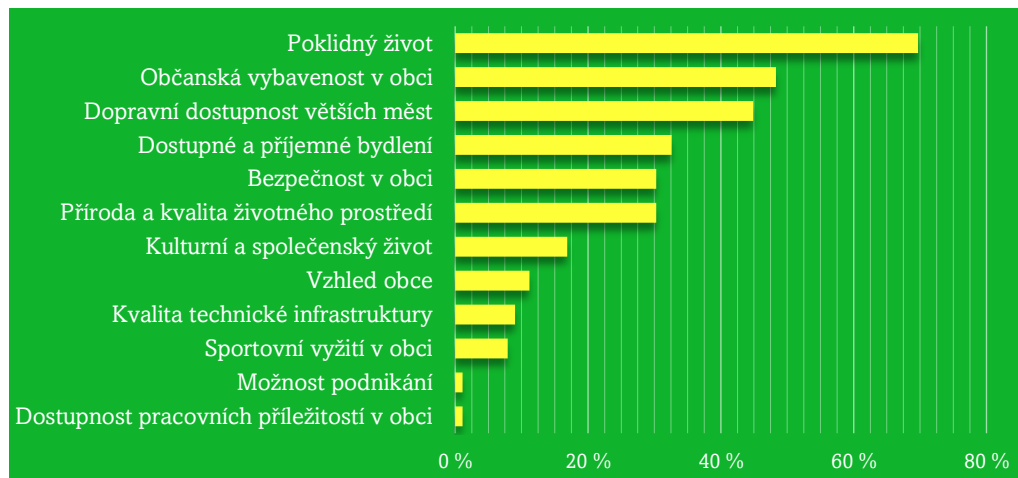
Hodnocení spokojenosti s životem v obci

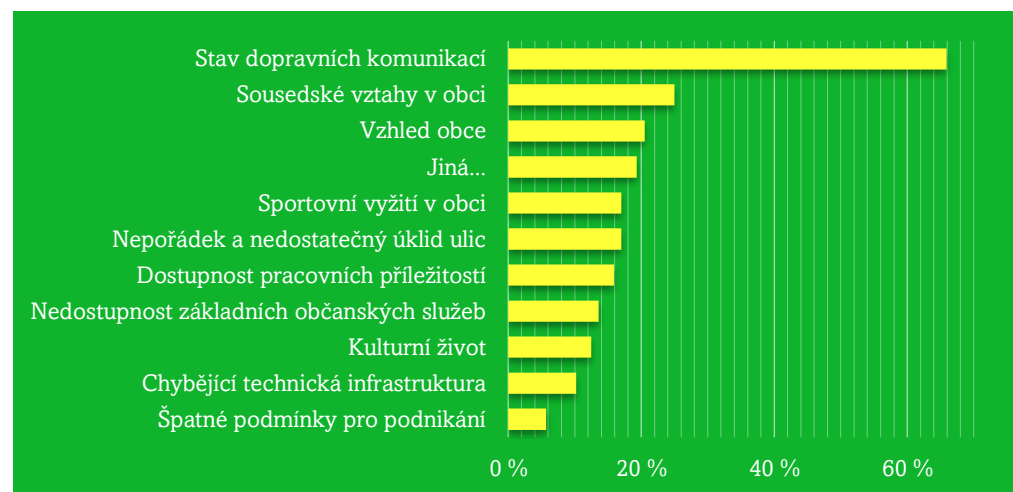
špatné a 22 % ohodnotilo život v obci neutrálně. Jako nejsilnější stránku Hradec nad Svitavou občané v dotazníku vnímali poklidný život (70 %), občanskou vybavenost v obci (48 %) nebo dopravní dostupnost větších měst (45 %).

Silné stránky očima respondentů

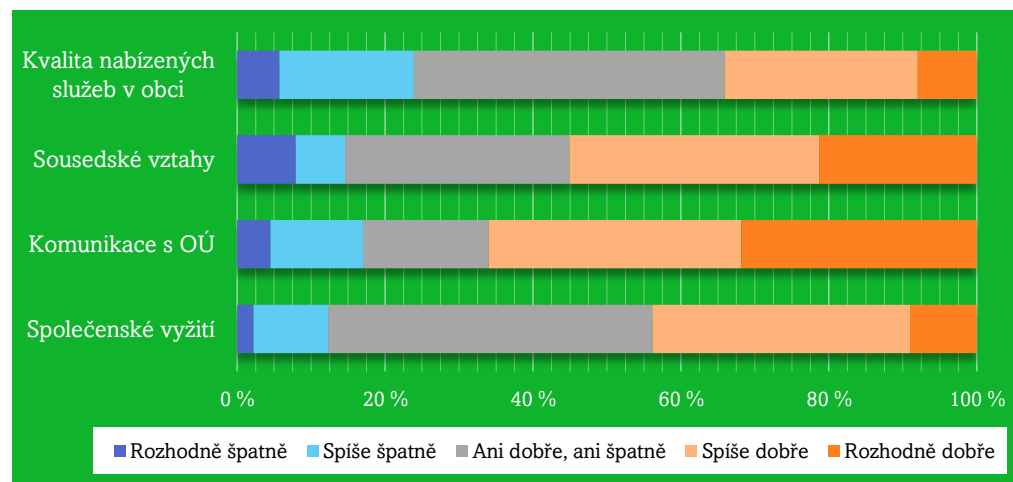

Naopak jako nejvíce problematický z dotazníku vyšel stav dopravních komunikací, o kterém se více než polovina respondentů (66 %) domnívá, že je největší slabou stránkou obce. Čtvrtina osob (25 %) jako problematické vnímá sousedské vztahy v obci. Z podrobnějšího hodnocení spokojenosti s vybranými oblastmi se však ukazuje, že sousedské vztahy byly souhrnně vnímány negativně jen v 15 % dotazníkových archů. Největší spokojenost pak panovala v komunikaci s obecním úřadem, kdežto u zbylých oblastí převládal neutrální postoj.

Slabé stránky očima respondentů

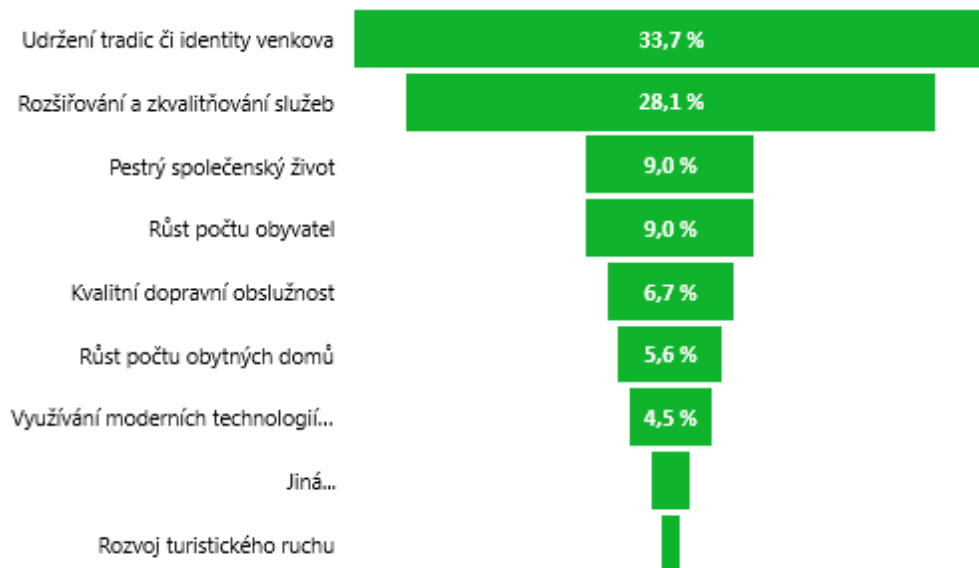
Hodnocení spokojenosti s vybranými oblastmi

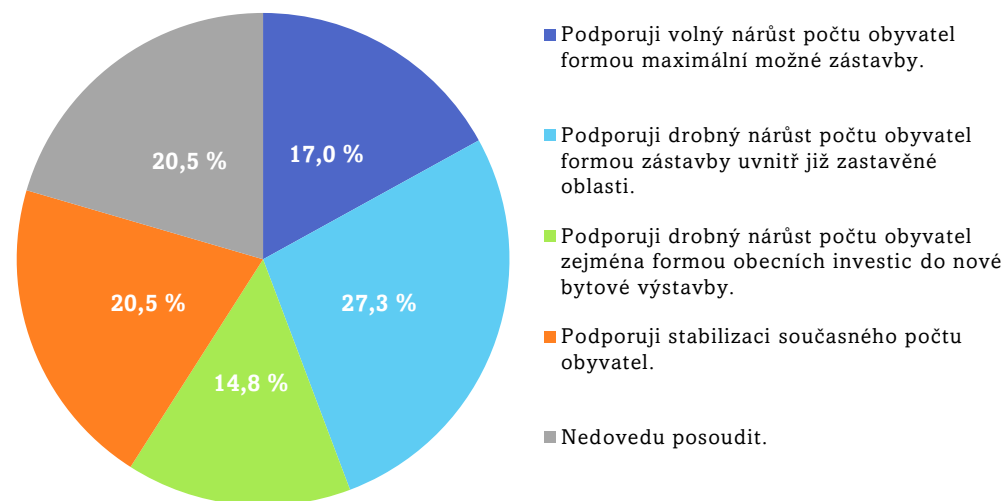
Co se týče vnímání směrů samotného rozvoje, jako nejzásadnější se jeví dvě oblasti – udržení tradic či identity venkova a rozšiřování a zkvalitňování služeb. Přičemž tyto oblasti jako pilíře budoucího rozvoje vnímá přes 60 % zúčastněných.

Vnímání směrů rozvoje obce

Přestože růst počtu obyvatel nepatří dle místních mezi nejdůležitější rozvojové osy, tak aktuálnímu populačnímu vývoji v obci se věnovala otázka vnímání dalšího populačního rozrůstání. Téměř 60 % respondentů podporuje nějakou formou rozrůstání obecní populace, přičemž největší část je pro drobný nárůst počtu obyvatel formou zástavby uvnitř zastavitelného území. Více než 20 % dotazovaných se domnívá, že současný počet obyvatel je dostačující a Hradec nad Svitavou by se dále neměl populačně rozrůstat.

Vnímání budoucího populačního rozrůstání obce

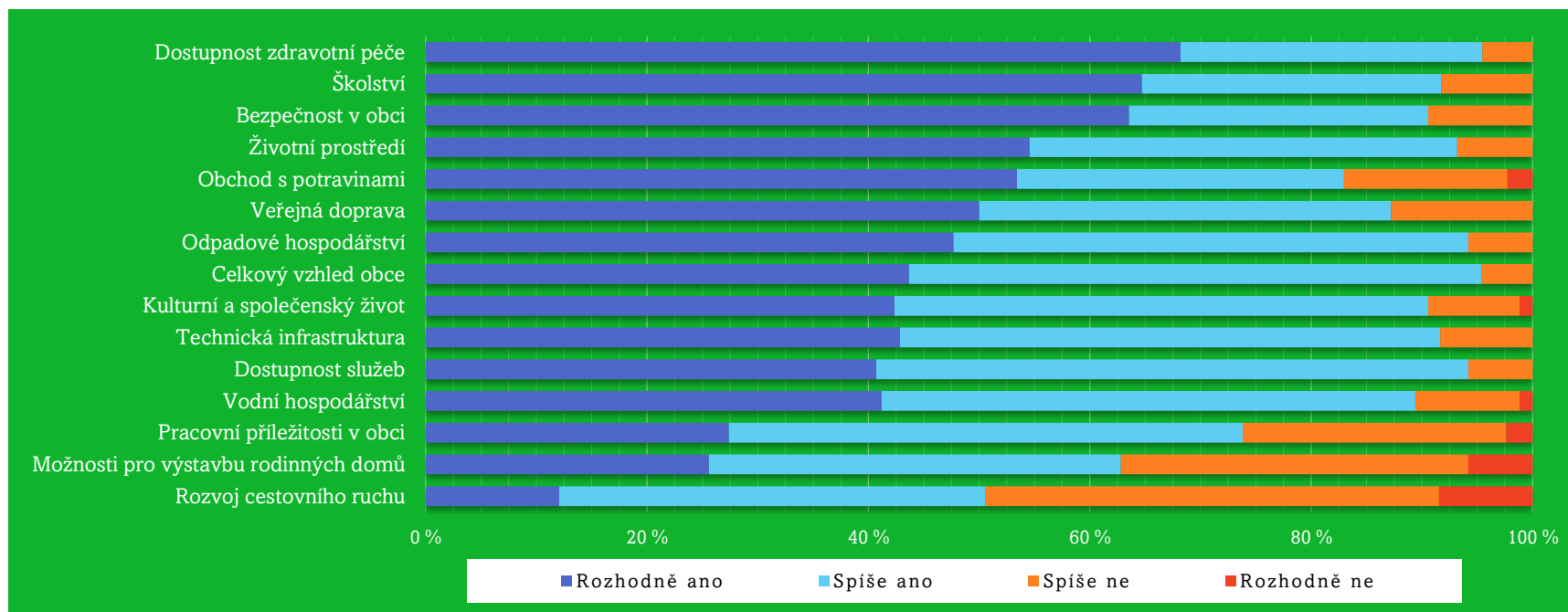
Co se týče podrobnějších rozvojových priorit budoucího rozvoje, respondenti se shodují na tom, že veřejné prostředky by v následujících letech měly proudit do většiny nabízených možností (viz graf níže). Jako nejvíce klíčové priority byly v šetření vnímány oblasti zdravotní péče, školství a bezpečnost v obci (více než 60 % rozhodně ano). Nejmenší podíl pro rozvoj se objevil u cestovního ruchu, kde polovina respondentů je pro další rozvoj této oblasti a druhá nikoliv. Obecně pak platí, že pozitivní postoje převládají bez ohledu na oblast, protože u většiny nabízených priorit rozvoje se respondenti vyjádřili pro jejich rozvoj v příštích letech.

Občané měli v rámci dotazníku možnost představit vlastní nápady na projekty či rozvojové aktivity. Nejčastěji byla zmiňována problematika technického stavu obecních komunikací, s čímž souvisí širší oblast celkového veřejného prostoru v obci včetně košů a informačních tabulek. Relativně často byla zmiňována nízká kapacita domu s pečovatelskou službou. Z oblasti sportu vyvstaly požadavky na renovaci fotbalového areálu a sportovního hřiště v rámci školního areálu. Z oblasti životního prostředí se objevil požadavek na budování suchých poldrů v údolích navazujících na řeku Svitavu. Častěji se také objevovaly požadavky na zpestření společenského a kulturního života, a to pro všechny věkové kategorie.

V neposlední řadě se v dotazníku zaznely potřeby na zlepšení technické infrastruktury, zejména zlepšení kvality připojení internetu či uložení kabelů elektrického vedení do země.

Rozvojové priority pohledem občanů

**STRATEGICKÁ
ČÁST**

NÁVRHOVÁ ČÁST

Na základě detailního seznámení se situací v obci (s využitím veškerých analytických podkladů, softwaru AGIS, terénního šetření apod.) a výstupů ve formě SWOT analýzy je možné navrhnout další směřování obce Hradec nad Svitavou. V této kapitole je představena metoda aplikované strategie, prostřednictvím které došlo ke zformování budoucí dlouhodobé vize a strategických cílů. Každý strategický cíl se dále skládá z několika příslušných opatření, v jejichž rámci jsou pak definovány konkrétní aktivity. Tato vícestupňová hierarchie zajistí propojení každého jednotlivého uskutečněného projektu s dlouhodobě nastolenou vizí rozvoje obce.

Metodika zpracování

Před zahájením zpracování dokumentu ustanovilo vedení obce Hradce nad Svitavou *tzv. pracovní skupinu*, tj. skupinu osob, kteří měli příležitost dokument v průběhu jeho tvorby aktivně spoluutvářet, připomínkovat či komentovat. Ustanovením této platformy bylo zajištěno, že program rozvoje nebyl vytvořen pouze na základě priorit jednotlivce či úzké skupiny osob, ale že se do procesu jeho tvorby zapojily různé zájmové, tematické, profesní či např. věkové skupiny.

Za účasti členů ustanovené pracovní skupiny se **26. října 2023** uskutečnilo v obci setkání se zástupci zpracovatelského týmu. Náplní tohoto setkání bylo bližší seznámení s municipalitou, charakteristika pozitiv a negativ současné situace, ve které se obec nachází, odhalení potenciálních problémů, příležitostí a reálných výzev pro následující období. Ve stejný den bylo zástupci zpracovatele realizováno také terénní šetření.

Podklady z diskusního setkání spolu s terénním šetřením a daty z veřejně dostupných zdrojů byly základem pro sestavení analytické části. Analytická část byla zakončena zformováním SWOT analýzy shrnující aktuální silné a slabé stránky a budoucí příležitosti a hrozby. K zisku podnětů posloužilo i dotazníkové šetření, jehož se mohli zúčastnit jak místní občané, tak také další osoby se vztahem k obci. Po vyhodnocení šetření následovalo vypracování základní struktury návrhové části založené výhradně na poznacích či trendech objevených v předešlých krocích. Pracovní verze strategického dokumentu byla následně předána spolu s kompletní analytickou částí, vizí a návrhem strategických cílů k vyjádření členům pracovní skupiny.

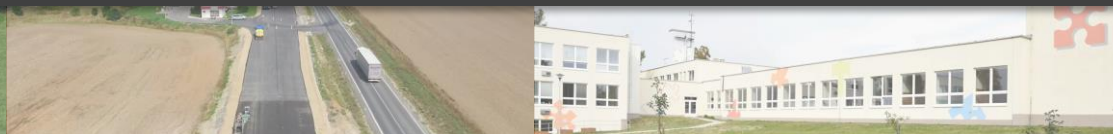
Dlouhodobá vize

Dlouhodobá rozvojová vize obce definuje ideální stav, ke kterému by municipalita měla ve střednědobém až dlouhodobém horizontu směřovat. Vize vychází z podrobného poznání a kritického zhodnocení současného stavu, detekováním silných a slabých stránek různorodých oblastí i možných vlivů různých úrovní vnějšího prostředí. Cílem rozvojové vize je posílit všestranný a systematický rozvoj celého území obce s ohledem na současné trendy a jejich budoucí dopady. Dlouhodobá vize zároveň poskytuje základní rámec rozvojových oblastí, které jsou podrobněji definovány ve strategických cílech.

Hradec nad Svitavou – příjemná obec pro život

Život v obci se zlepšuje díky pravidelným investicím do vybavenosti obce a vyššímu zapojování místních občanů do rozvojových aktivit. Prostřednictvím pestrého společenského programu dochází rovněž k posilování susedské pospolitosti a budování silné komunity.

Obec se díky využívání energie z obnovitelných zdrojů nepodílí na globálním oteplování a jde tak příkladem i jiným municipalitám. Navíc prostřednictvím pravidelného rozvoje modro-zelené infrastruktury dochází k posilování lokálního životního prostředí, které je tak více odolné vůči globálním změnám klimatu.

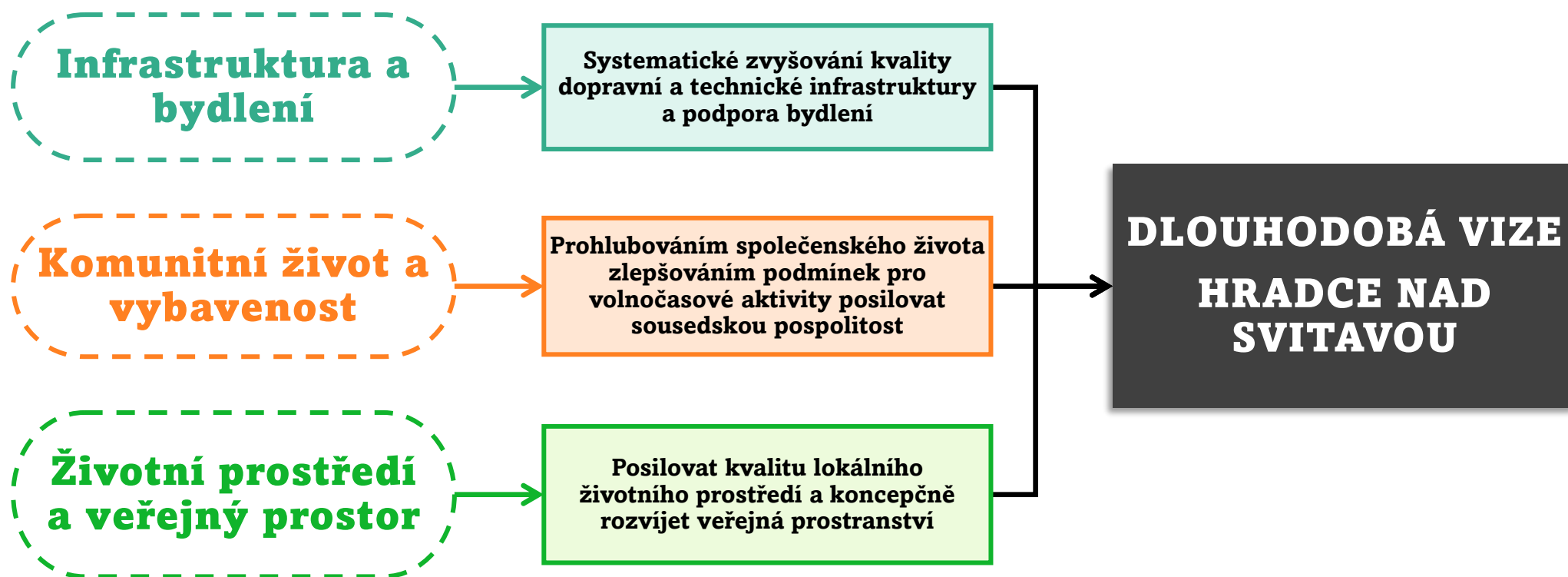

zdroj: mapy.cz

Rozvojové oblasti a strategické cíle

K naplnění předložené dlouhodobé vize přispívají jednotlivé rozvojové oblasti a z nich plynoucí strategické cíle. Rozvojové oblasti se skládají ze třech témat definovaných mj. na základě objektivních poznatků (prezentovaných v analytické části), systematické (tzv. SWOT) analýzy, setkání s pracovní skupinou, poznatků z dotazníkového šetření a dílčích konzultací. Naplnění vytyčených strategických cílů je dosaženo skrze více podrobné specifické cíle, které se dále skládají z konkrétních opatření a aktivit. Ty pak představují základní prvek návrhové části, pomocí nichž budou aktéři rozvoje municipality naplňovat dlouhodobou vizi obce. Všechny strategické cíle byly navrženy tak, aby využívaly vzájemných synergických efektů.

Vysvětlení karet strategických cílů

Následující podkapitola zobrazuje přehled zkratk a piktogramů použitých dále na rozvojových kartách jednotlivých strategických cílů. Jedná se o zkratky potenciálních finančních zdrojů, kterých je možné využít ke spolufinancování plánovaných aktivit. S ohledem na finanční náročnost některých opatření je doporučováno volit prostředky z evropských či národních zdrojů namísto financování výhradně z obecního rozpočtu. Jistá míra spolufinancování je možná u většiny níže uvedených aktivit.

Vysvětlivky pro níže uvedené zkratky správců dotačních titulů:

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (resp. Státní fond podnikání a investic)

MŽP – Ministerstvo životního prostředí ČR (resp. Státní fond ŽP, resp. Národní program ŽP)

MZE – Ministerstvo zemědělství ČR

MF – Ministerstvo financí ČR

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

MV – Ministerstvo vnitra ČR

MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

NSA – Národní sportovní agentura

MK – Ministerstvo kultury ČR

MD – Ministerstvo dopravy ČR (resp. Státní fond dopravní infrastruktury)

MO – Ministerstvo obrany ČR

OPŽP – Operační program Životní prostředí

IROP – Integrovaný regionální operační program

SZP – Společná zemědělská politika ČR

OPZ – Operační program Zaměstnanost+

OPTAK – Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost

Kraj – krajské dotační tituly

Nadace – nadace a nadační fondy

MoF – Modernizační fond

Jiné – Jiné, v tabulce neuvedené zdroje (např. nositelé integrovaných nástrojů)

V realizaci Programu rozvoje obce Hradec nad Svitavou představuje nejdůležitějšího aktéra samotná obec. Naplňování řady navrhovaných opatření a aktivit ale předpokládá široké zapojení dalších subjektů působících v obci nebo jí vymezeném prostoru. V důsledku toho je pro lepší koordinaci rozvoje zapotřebí pravidelná komunikace a kooperace s různými aktéry jak z veřejného, privátního, tak neziskového sektoru, která vychází z principů partnerství. Nezbytná spolupráce obce s různými aktéry posiluje jejich vzájemnou důvěru, což jednak zvyšuje pravděpodobnost úspěšné realizace rozvojového dokumentu a také přispívá k posilování vnitřního prostředí, jež je odolnější vůči negativním dopadům z vnějšku.

Vysvětlivky pro níže uvedené piktogramy zahrnutých aktérů:

 – Hradec nad Svitavou	 – SO ORP Svitavy
 – Pardubický kraj	 – podnikatelé
 – ostatní municipality	 – ČEZ, a. s.
 – spolky	 – zemědělci
 – veřejnost	 – vlastníci nemovitostí
 – neziskové organizace	 – Ředitelství silni a dálnic ČR

SP – Stupeň připravenosti:

- 0 – příprava záměru;
- 1 – zahájeno jednání s hlavními aktéry;
- 2 – příprava projektové studie / projektové dokumentace;
- 3 – kompletní projektová dokumentace pro odpovídající druh povolovacího řízení;
- 4 – vydáno stavební povolení, případně jiný dokument pro konkrétní druh povolovacího řízení, (případně prohlášení stavebního úřadu, že se na plánovanou akci nevztahuje povinnost stavebního povolení nebo ohlášení);
- 5 – příprava či realizace výběrového řízení,
- 6 – uzavřena smlouva s dodavatelem / zhotovitelem;
- 7 – probíhající / průběžná realizace.

Rozvojová oblast I

Infrastruktura a bydlení

Za poslední roky se obecně zvýšil nápor na dopravní komunikace, což se negativně projevuje na jejich technickém stavu. **Dobrá kvalita komunikací** vede mj. i k **vyšší bezpečnosti** všech účastníků dopravního provozu. Pravidelné investice do oprav dopravní sítě, včetně místních i účelových komunikací jsou proto nezbytné.

Vyjma dopravní infrastruktury je zapotřebí rozvíjet a zkvalitňovat i **vybavenost technickou infrastrukturou**. Hradec nad Svitavou sice disponuje základními technickými sítěmi jako je vodovod či kanalizace, ale klíčovou technickou vybaveností pro moderní obce představuje i **vysokorychlostní internet**, jenž zlepšuje obecné životní podmínky obyvatel či podporuje ekonomický a sociální rozvoj obce. Součástí technické infrastruktury je i **odpadové hospodářství** či **veřejné osvětlení**, které díky revitalizaci a novým technologiím jako LED světla přináší energetickou efektivitu a snižuje provozní náklady.

Další rozvoj bydlení v obci je více než pravděpodobný, protože v katastrální výměře se nachází **dostatek rozvojových ploch**, a i zájem lidí o bydlení v Hradci nad Svitavou v posledních letech přetrvává. Samotná obec navíc disponuje rozvojovými plochami, které mohou v budoucnu posloužit jako území pro výstavbu nových rodinných domů.

Strategický cíl 1:

Systematické zvyšování kvality dopravní a technické infrastruktury a postupné zastavování volných ploch

Strategický cíl 1: SYSTEMATICKÉ ZVYŠOVÁNÍ KVALITY DOPRAVNÍ A TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY A POSTUPNÉ ZASTAVOVÁNÍ VOLNÝCH PLOCH

SPECIFICKÉ CÍLE	OPATŘENÍ A AKTIVITY	Časová prioritizace realizace	Externí zdroje financování	SP	Potenciální aktéři
1.1 Zlepšení kvality dopravní infrastruktury a zvyšování bezpečnosti na komunikacích pro všechny účastníky	1.1.1 Pravidelné opravy povrchů silnic či místních a účelových komunikací na celém území obce	Aktuální	MMR, IROP, Jiné	2–5	
	1.1.2 Oprava mostků a lávek přes místní vodoteče	Aktuální	IROP, MMR, MD	2	
	1.1.3 Propojení obce a města Svitavy páteřní cyklostezkou	Výhledová	IROP, MMR, MD	0	
	1.1.4 Výstavba nových chodníků pro pěší a jejich pravidelná údržba	Aktuální	IROP, Kraj	2	
1.2 Modernizace sítě technické infrastruktury a odpadového hospodářství	1.2.1 Pokračovat v komplexní modernizaci veřejného osvětlení – kabelizace a doplnění světelných bodů	Aktuální	Kraj, Nadace	7	
	1.2.2 Rozvoj sítě pro možnost připojení vysoko-rychlostního internetu	Výhledová	Kraj, OPTAK	0	
	1.2.3 Snížení množství odpadu ukládaného na skládky	Výhledová	Kraj, MŽP, Nadace	0	
	1.2.4 Zajištění kvalitní pitné vody včetně technologií na úpravu vody	Výhledová	MŽP, MMR, Kraj, Nadace	0	
1.3 Podpora rozvoje bydlení na území obce a koordinovaný územní rozvoj	1.3.1 Pokračovat v přípravě vhodných lokalit pro individuální výstavbu rodinných domů <i>např. zahájení výstavby v lokalitě č. 10</i>	Aktuální		1	
	1.3.2 Dokončení bytů v domově s pečovatelskou službou <i>v souladu s opatřením 2.2.5</i>	Aktuální	MMR, Kraj	2	

1.3.3 Aktualizace územního plánu

Výhledová

MMR

1

Rozvojová oblast II

Komunitní život a vybavenost

Pestrá nabídka trávení volného času a vybavenost základními službami náleží k hlavním stránkám rezidenční funkce obce. Přestože v Hradci nad Svitavou je společenský život na relativně dobré úrovni, z dotazníkového šetření a úvodního setkání s pracovní skupinou vyplývá jistá míra **sociální polarizace místní populace**. Navíc příchodem nových obyvatel narůstá riziko jejího zvyšování. Budování sousedské pospolitosti lze docílit prostřednictvím prohloubení komunikace a posílením participace široké veřejnosti.

Vzhledem k populačnímu vývoji, zde existuje potenciál dalšího **rozvoje spolkové činnosti**. K tomu je zapotřebí kvalitní infrastruktura a jiné zařízení sloužící k trávení volného času. Jako nezbytné se v tomto ohledu jeví **úzké partnerství místních zájmových organizací a veřejné správy**. Obec ve spolupráci se spolky se nadále bude starat o udržování pestrého společenského programu.

Vybavenost či dostupnost občanskými službami je v Hradci nad Svitavou **na vysoké úrovni**. Silnou stránkou jsou především kvalitně vybavená školská zařízení či dům s pečovatelskou službou. Navíc díky těsné blízkosti města Svitav mohou občané využívat širokou škálu občanských služeb, kterými venkovské obce běžně nedisponují.

Strategický cíl 2:

Prohlubováním společenského života zlepšováním podmínek pro volnočasové aktivity posilovat sousedskou pospolitost

Strategický cíl 2: PROHLUBOVÁNÍM SPOLEČENSKÉHO ŽIVOTA ZLEPŠOVÁNÍM PODMÍNEK PRO VOLNOČASOVÉ AKTIVITY POSILOVAT SOUSEDSKOU POSPOLITOST

SPECIFICKÉ CÍLE	OPATŘENÍ A AKTIVITY	Časová prioritizace realizace	Externí zdroje financování	SP	Potenciální aktéři
2.1 Podpora komunitního života s pestrou nabídkou společenského využití	2.1.1 Všestranná podpora jak stávajících spolků, tak vytváření prostředí pro vznik nových sdružení a zájmových skupin	Aktuální	Kraj	7	
	2.1.2 Podporou stávajících kulturních, sportovních a volnočasových aktivit pečovat o kulturní tradice a místní zvyky <i>např. tradiční květnová pouť aj.</i>	Aktuální	Kraj, Nadace	7	
	2.1.3 Snahou o vznik nových kulturních a sportovních událostí přispívat k diverzitě společenského využití	Aktuální	Kraj, Nadace	0	
2.2 Zkvalitňovat vybavenost obce občanskými službami	2.2.1 Vybudování nových prostor pro činnost školní družiny ZŠ	Aktuální	MMR, IROP	5	
	2.2.2 Rozšíření kapacity v MŠ	Aktuální	MMR, IROP	2	
	2.2.3 Nové zázemí pro obecní úřad a komunální techniku	Vize	SZP, MMR, OPŽP	0	
	2.2.4 Oprava hasičské zbrojnice	Vize	MMR, IROP, Kraj	0	
	2.2.5 Rozšíření prostor pro setkávání obyvatel a knihovny <i>v souladu s opatřením 1.3.2</i>	Aktuální	MMR, Kraj	2	
2.3 Zlepšení možností pro organizované i neorganizované sporty	2.3.1 Pravidelná revitalizace dětských hřišť <i>např. doplnění dětských hřišť o nové hrací prvky apod.</i>	Vize	Nadace, MMR	7	
	2.3.2 Komplexní rekonstrukce areálu tělovýchovné jednoty	Aktuální	Kraj, Nadace, NAS	6	

	2.3.3 Revitalizace víceúčelového hřiště v areálu školy	Aktuální	MMR	2	
	2.3.4 Realizace nových sportovních příležitostí v rámci stávajících sportovišť	Výhledová	MMR, Kraj, IROP	0	
2.4 Budování aktivní otevřené společnosti	2.4.1 Rozvoj „otevřeného úřadu“ s modernizací vybavení obecního úřadu a digitalizací služeb veřejné správy	Aktuální	OPZ	0	
	2.4.2 Prohloubení participace místních obyvatel prostřednictvím online dotazníků/anket/místního referenda	Aktuální	MMR	0	
	2.4.3 Zapojení obyvatel do rozvojových aktivit formou participativního rozpočtu	Výhledová		0	
	2.4.4 Zkvalitnění stávajících webových stránek obce a jejich pravidelná aktualizace	Aktuální		7	
	2.4.5 Využívat sociální sítě a jiné „moderní“ sdělovací prostředky k informování občanů	Aktuální		0	

Rozvojová oblast III

Životní prostředí a veřejný prostor

Vyjma opatření snižující negativní projevy globálních změn klimatu mezi jednotlivými státy, je nutné hledat efektivní řešení i na lokální úrovni. Neboť ani území Hradce nad Svitavou není uchráněno od měnících se klimatických podmínek. Největší hrozbou pro životní prostředí představují rizika spojená s vodou, a to jak **nedostatek vodních zásob, tak hraniční kvalita pitné vody nebo ohrožení území povodněmi**. V území se proto věnuje zvláštní pozornost udržitelnému vodnímu hospodářství, což posiluje kvalitu životního prostředí a přispívá k jeho lepší adaptaci na změny klimatu.

K adaptaci na tyto změny pomáhá i **rozvoj zelené infrastruktury** v extravilánu i intravilánu obce. V souladu s principem udržitelnosti je důležité koncepčně přistupovat k ozeleňování a údržbě veřejných prostranství a celkovému vytváření atraktivního a příjemného prostředí, které vyjma ekologické role plní i funkci estetickou a **zlepšuje tak kvalitu života místní komunity**.

S ohledem na energetickou tranzici k obnovitelným zdrojům a institucionálním změnám v **oblasti komunitní energetiky** by každá samospráva měla vycházet z detailně zmapované energetické náročnosti obecního majetku. Snižováním fosilních zdrojů energie dochází jednak ke zlepšení životního prostředí lokálně, ale také se snižuje příspěvek obce k probíhajícím globálním změnám klimatu.

Strategický cíl 3:

Posilovat kvalitu lokálního životního prostředí a koncepčně rozvíjet veřejná prostranství

Strategický cíl 3: POSILOVAT KVALITU LOKÁLNÍHO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A KONCEPČNĚ ROZVÍJET VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

SPECIFICKÉ CÍLE	OPATŘENÍ A AKTIVITY	Časová priorita realizace	Externí zdroje financování	SP	Potenciální aktéři
3.1 Revitalizace veřejných prostranství včetně péče o zeleň a památky	3.1.1 Výsadba nové zeleně a stromů v intravilánu i extravilánu obce včetně pravidelné péče o stávající vzrostlou zeleň	Aktuální	MŽP, OPŽP, Nadace, Kraj	7	
	3.1.2 Vypracování <i>Studie systému sídelní zeleně</i>	Aktuální	MŽP	0	
	3.1.3 Stavební úprava ploch pro umístění kontejnerů na tříděný odpad	Aktuální	MMR, Kraj	2	
	3.1.4 Oprava tarasů (opěrných zdí) kolem místních komunikací	Aktuální	MMR, Kraj	2	
	3.1.5 Rekonstrukce kaple Panny Marie Královny	Výhledová	MMR, MZE, Kraj	2	
3.2 Zvýšit efektivitu hospodaření s vodou a pečovat o přírodní prostředí	3.2.1 Efektivní zachycování a následné využití dešťové vody v zastavěném území <i>např. budování zásobníků na dešťovou vodu, instalace propustných a polopropustných povrchů, bioswales – průlehy v terénu, rozšiřování a obnova silničních příkopů apod.</i>	Aktuální	MŽP, MZE, SZP, Jiné	0	
	3.2.2 Zadržování vody v krajině a posilování retenční schopnosti půdy s cílem zvýšit pestrost krajiny a zlepšit kvalitu pitné vody <i>např. zatravnění rozoraných ploch a rozvoj trvalých travních porostů aj.</i>	Aktuální	MŽP, MZE, SZP, Jiné	0	
	3.2.3 Revitalizace slepého ramene řeky Svitavy	Vize	MŽP, MZE, SZP, Jiné	0	

	3.2.4 Pravidelně udržovat mokřad v jižní části obce	Aktuální	MŽP, Kraj	7	
	3.2.5 Obnova vodních prvků v krajině	Výhledová	MŽP, Kraj	0	
	3.2.6 Pečovat o ornitologickou lokalitu „skládka UKZUZ“	Výhledová		0	
3.3 Podpora získávání energie z obnovitelných zdrojů a zvyšování energetické účinnosti	3.3.1 Vypracování místní energetické koncepce a zavádění energetického managementu	Výhledová	MPO	0	
	3.3.2 Snižování energetické náročnosti veřejných budov a pravidelný monitoring jejich spotřeby energie	Aktuální	MŽP, IROP	7	
	3.3.3 Instalace fotovoltaických panelů na střechy veřejných budov <i>např. objekt DPS nebo obecního úřadu aj.</i>	Aktuální	MoF, OPŽP	2	
	3.3.4 Rozvoj obnovitelných zdrojů energie v extravilánu obce	Vize	MŽP	1	

IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

Propojenost opatření a aktivit

Jak bylo již uvedeno výše, strategická část rozvojového dokumentu se skládá z vzájemně hierarchicky propojených částí – dlouhodobé vize, rozvojových oblastí, resp. strategických cílů, a také specifických cílů obsahujících dílčí

rozvojové aktivity a opatření. Důležitým prvkem programu rozvoje je pak ale také tzv. synergický efekt, který prostupuje nejen v rámci jednotlivých strategických cílů, ale i mezi nimi. Synergie a propojenost opatření je posuzována z několika perspektiv a může tak nabývat několika podob. Při zpracování tohoto dokumentu byly sledovány především věcné, územní a časové souvztažnosti.

Strategická část Programu rozvoje obce Hradec nad Svitavou pak rovněž vychází ze synergie s dalšími koncepčními dokumenty regionální a nadregionální úrovně. Propojenost se týká zejména Strategie rozvoje Pardubického kraje do roku 2027 a Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Svitava na období 2021–2027. Koncepční dokument na krajské úrovni se mj. věnuje zlepšení kvalit životního prostředí, kdy strategie cílí na zkvalitnění ovzduší a posílení odolnosti lokálního prostředí vůči probíhající změně klimatu a negativním dopadům lokalizace průmyslu. Oblasti životního prostředí se věnuje i regionální strategie příslušné

MAS. Vyjma toho tato strategie obsahuje i oblasti jako např. zlepšení vzhledu obcí a zkvalitnění občanské vybavenosti a technické infrastruktury obcí nebo posilování sociální soudržnosti na území MAS Svitava.

Realizace a evaluace strategie

Program rozvoje obce obsahuje rozvojové aktivity, které budou realizovány v krátkodobém i dlouhodobém časovém horizontu. Dílčí realizace budou probíhat prostřednictvím schválených investičních i neinvestičních záměrů uvedených v rozpočtech na jednotlivé roky. Časový potenciál realizace jednotlivých opatření a aktivit se skládá ze třech kategorií – *aktuální*, *výhledová* a *vize*. Ty rámcově odpovídají časové prioritizaci naplňování strategie. Program rozvoje je živým dokumentem, a je tedy nutné jej pravidelně monitorovat, vyhodnocovat a v případě potřeby doplňovat o nové podněty.

Při financování jednotlivých opatření a aktivit se počítá s širokou paletou zdrojů, kdy se předpokládá využití evropských, státních, krajských či jiných (např. nadačních) peněz. Předpokládané externí zdroje na finanční krytí jednotlivých aktivit jsou popsány v části Vysvětlení karet strategických cílů. Základním finančním pilířem pro naplňování jsou však vlastní finanční zdroje. Vyjma každoročně sestavovaného rozpočtu obce patří k důležitým podkladům pro nastavení financování programu rozvoje obce střednědobý výhled rozpočtu. V něm se objevují předpokládané výdaje, tj. potenciální finanční prostředky pokrývající realizaci opatření a aktivit s nejvyšším časovým potenciálem realizace. V případě Hradce nad Svitavou jsou disponibilní zdroje pro období střednědobého výhledu cca **150 mil. Kč** (viz Obr. 5). Nutno poznamenat, že do výdajů jsou zde zahrnuty i mandatorní

Obr. 5 – Schválený střednědobý výhled rozpočtu 2025-2028

ř.	Druhovému třídění dle rozpoč. skladby	Údaj	2025 predikace	2026 výhled	2027 výhled	2028 výhled
1	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	43 370	43 950	43 200	45 100
2	5+6	VÝDAJE CELKEM	35 370	37 600	38 300	41 800
3	**	Saldo příjmů a výdajů	8 000	6 350	4 900	3 300
4	rozvaha	Dlouhodobé závazky(úvěry)	0	0	0	0
5	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (úč.462 až 471)	0	0	0	0
6	*	Zbývá na cíle, včetně reprodukce majetku, po úhradě přijatých závazků (bez rezerv, přijatých úvěrů, investičních dotací a kapitálových příjmů)	8 000	6 350	4 900	3 300

* finanční zdroje a potřeby dlouhodobě realizovaných záměrů (**Vypočte se = provozní saldo - splátky dluhů + opravy**)

** záporné saldo kryto finančními prostředky na běžných účtech k 31/12

zdroj: webové stránky obce

výdaje. Za monitoring a hodnocení průběžného naplňování strategie je odpovědné vedení obce. Na základě principu participace občanů na realizaci programu rozvoje obce je vyhodnocení výsledků veřejně přístupné. Příkladem vhodného zveřejnění výsledku vyhodnocení jsou informování na veřejném setkání s občany a na webových stránkách. Během průběžného monitoringu sbírá vedení obce spolu s pracovní skupinou informace o realizaci a rozpracovanosti jednotlivých opatření a aktivit. Rovněž se nabízí pravidelně sbírat nové podněty od široké veřejnosti a v rámci aktualizace je doplnit do strategie. Aktualizace a zpracování vyhodnocení o plnění programu rozvoje je vhodné provádět souběžně s vypracováním střednědobého výhledu rozpočtu. Tento proces se opakuje až do konce období, pro které je strategie tvořena.

ZÁVĚREČNÁ DOLOŽKA

Program rozvoje obce stanovuje koncepci rozvoje na příslušné období let 2023 až 2030. Po zohlednění východisek analytické části dokumentu byly v rámci plánování rozvoje obce navrženy celkem 3 hlavní strategické cíle, které značnou měrou přispějí ke kýženému rozvoji oblasti v daném časovém horizontu 10 let a zároveň vytvoří předpolí rozvoje pro další období.

Tento dokument byl v souvislosti s článkem § 84 zákona o obcích č. 128/2000 Sb. řádně projednán a schválen Zastupitelstvem obce Hradec nad Svitavou, které jej odsouhlasilo dne12. 12..... 2023. Tímto dnem nabývá dokument oficiální platnosti. Jakékoliv případné úpravy obsahu, resp. jeho rozšíření či změna, je podmíněna souhlasným stanoviskem jednání zastupitelstva obce.

.....
Kamil Pavliš

starosta

